

PROHLÁŠENÍ K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ - VSTUPY TÝMU SEA

Závěry Zprávy o životním prostředí a reakce na
připomínky získané během konzultačního procesu

4. března 2021

Vypřacoval

Integra Consulting s. r. o.

Pobřežní 18/16

Praha 8, 186 000, Česká republika

ZaVita d.o.o.

Tominškova ulica 40

1000 Ljubljana, Slovinsko

Tým SEA:

Jiří Dusík (vedoucí týmu) jiri.dusik@integracons.com

Klemen Strmšnik Klemen.Strmsnik@zavita.si

Ivana Šarić ivana.saric@vitaprojekt.hr

Sabina Cepuš Sabina.Cepus@zavita.si

Kontrola zajištění kvality:

Martin Smutný martin.smutny@integracons.com

Matjaž Harmel Matjaz.Harmel@zavita.si

Jménem

řídícího orgánu Intereg Central Europe

Město Vídeň

Oddělení magistrátu pro evropské záležitosti

A - 1080 Wien, Friedrich-Schmidt-Platz 3

Rakousko

Následující dokument předkládá návrh týmu SEA pro základní prvky Prohlášení k životnímu prostředí, které má vydat ŘO/SS v souladu s článkem 9 směrnice o SEA.

ÚVOD

Strategické hodnocení životního prostředí (dále jen „SEA“) pro budoucí program Interreg CENTRAL EUROPE 2021-2027 (Interreg CE) bylo provedeno v souladu se směrnicí EU 2001/42/ES o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (dále jen „směrnice SEA“) a Protokol UNECE o strategickém hodnocení životního prostředí k Úmluvě o posuzování vlivů na životní prostředí v přeshraničním kontextu (dále jen „protokol SEA“).

Prohlášení k životnímu prostředí bylo připraveno po přijetí Programu Interreg CE 2021-2027 na základě požadavků článku 9 směrnice SEA. Prohlášení obsahuje souhrn:

- jak byly **ohledy na životní prostředí** postupně začleněny do Programu Interreg CE,
- jak byla zohledněna **doporučení zprávy o životním prostředí** a
- jak byla **zpětná vazba orgánů životního prostředí a veřejnosti shromážděných v rámci procesu konzultací** k rozsahu zprávy a ke zprávě o životním prostředí začleněna do procesu SEA a Interreg CE.

Dále toto prohlášení k životnímu prostředí odkazuje na „důvody pro výběr programu v přijatém znění s ohledem na další projednávané **rozumné alternativy**“ a stanovuje **opatření pro monitorování** potenciálních účinků na životní prostředí vyplývajících z Programu Interreg CE 2021-2027. Jak je stanoveno v článku 9 směrnice 2001/42 / ES o SEA, je tento dokument zpřístupněn za účelem informování orgánů životního prostředí a veřejnosti. Toto prohlášení je třeba číst společně s programem INTERREG CE a Zprávou o životním prostředí.

PROGRAM INTERREG CENTRAL EUROPE

Program Interreg CENTRAL EUROPE (CE) je jedním z programů nadnárodní spolupráce vytvořených v rámci cíle Evropská územní spolupráce v rámci politiky soudržnosti EU. Program podporuje regionální spolupráci mezi devíti středoevropskými zeměmi: Rakousko, Chorvatsko, Česká republika, Maďarsko, Polsko, Slovensko a Slovinsko, jakož i části Německa a Itálie.

Program Interreg CENTRAL EUROPE 2021-2027 zahrnuje čtyři priority a 9 specifických cílů (SC):

Priorita 1: Spolupráce pro chytřejší střední Evropu

SC 1.1: Posílení inovačních kapacit ve střední Evropě

SC 1.2: Rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání ve střední Evropě

Priorita 2: Spolupráce pro zelenější střední Evropu

SC 2.1: Podpora energetického přechodu ke klimaticky neutrální střední Evropě

SC 2.2: Zvyšování odolnosti vůči rizikům spojeným se změnou klimatu ve střední Evropě

SC 2.3: Posunutí oběhového hospodářství vpřed ve střední Evropě

SC 2.4: Ochrana životního prostředí ve střední Evropě

SC 2.5: Ekologičtější městská mobilita ve střední Evropě

Priorita 3: Spolupráce pro lépe propojenou Evropu

SC 3.1: Zlepšení dopravního spojení venkovských a okrajových regionů ve střední Evropě

Příloha 4: Lepší řízení spolupráce ve střední Evropě

SC 4.1: Posílení správy pro integrovaný územní rozvoj ve střední Evropě

PROCES SEA

Řídící orgán Interreg CE a jeho Společný sekretariát (dále jen ŘS/SS) zadali SEA nezávislým externím odborníkům vybraným prostřednictvím výběrového řízení - konsorciu Integra Consulting Ltd. (Česko) a Zavita Ltd. (Slovensko). SEA byla začleněna do zpracování IP a v rámci postupu SEA zahrnovala standardní kroky uvedené v Obrázek 1.

Obrázek 1 Kroky procesu SEA a časová osa

Kroky procesu SEA	Časový harmonogram
Zahajující setkání	31. ledna 2020
Zahrnutí procesu SEA do časové osy procesu programu	Únor - duben 2020
Určení rozsahu dokumentu a konzultace s úřady pro životní prostředí	Červen - červenec 2020
Neformální zpětná vazba k programovému dokumentu	Červenec - srpen 2020
Návrh Zprávy o životním prostředí	Září - říjen 2020
Konzultace úřadů pro životní prostředí a veřejnosti	Listopad 2020 - březen 2021

SEA byla provedena interaktivním způsobem mezi dodavatelem a ŘO/SS prostřednictvím pravidelných virtuálních setkání a výměn o pokroku SEA. Z praktického hlediska proces SEA zahrnoval následující technické úkoly, které poskytly vstupy pro formulování Programu Interreg Central Europe na období 2021-2027 (dále jen IP):

Tým SEA zahájil práci vypracováním referenčního rámce pro životní prostředí pro IP pomocí velmi raného konceptu IP (během února - března 2020). Rámec byl úzce projednán s týmem programu IP a byl zahrnut do zprávy o rozsahu SEA, která byla zaslána příslušným členským státům EU ke konzultacím v souladu s čl. 5 odst. 4 směrnice o SEA.

V období od června do srpna 2020 proběhly konzultace o rozsahu s příslušnými členskými státy EU, na které se programová oblast vztahuje. Poskytli vstupy pro finalizaci referenčního rámce pro životní prostředí i do dalšího zpracování návrhu IP.

Tým SEA navíc pro IP vytvořil dvě sady pracovních vstupů. Nejprve tým SEA připravil interní Zápis s rozhovorů (červen 2020), který shrnul klíčová zjištění vyplývající z analýz environmentálních základních hodnot pro potenciální využití v rámci zpracování IP. Zadruhé tým programu a tým SEA uspořádali koncem srpna 2020 pracovní zasedání, na kterém nejprve projednali pracovní návrh IP. Všechny příslušné komentáře byly do pracovního konceptu IP zcela zahrnuty.

Výsledný návrh IP, který byl použit pro vypracování Zprávy SEA, byl díky těmto mnohonásobným interakcím plně optimalizován s ohledem na vstupy procesu SEA. Zpráva SEA představila dopady návrhu IP na očekávaný budoucí vývoj základních trendů v oblasti životního prostředí (nulová alternativa) a zdůraznila pouze několik nevyřešených otázek, které je třeba zohlednit před formálním přijetím a implementací IP.

Tým SEA představil pokrok v procesu SEA na 8. zasedání pracovní skupiny Interreg CE ze dne 24. září 2020, před konzultací o Zprávě o životním prostředí.

Konzultace k návrhu IP a jeho doprovodné Zprávě o životním prostředí (verze z října 2020) proběhly v souladu s článkem 6 směrnice o SEA. Zahrnovaly úřady pro životní prostředí a veřejnost ve všech 9 členských státech oblasti programu CE a trvaly od listopadu 2020 do března 2021.

Během tohoto období tým SEA a programový tým Interreg CE společně zvážili připomínky získané z těchto konzultací a připravili podrobný formulář odpovědí uvedený v příloze 1 tohoto prohlášení. Tým SEA a programový tým Interreg CE rovněž společně zvážily závěry Zprávy o životním prostředí. Doporučení z procesu SEA byly prezentovány na 10. zasedání pracovní skupiny Interreg CE ze dne 28. ledna 2021.

Navrhovaný IP, doprovodná Zpráva o životním prostředí a návrh Prohlášení k životnímu prostředí pro navrhovaný program byly před přijetím Programu Interreg CE 2021-2027 předloženy ke konečné revizi pracovní skupině Interreg CE.

METODIKA POSUZOVÁNÍ

V daném posuzování byly použity stanovené otázky určené na konci procesu stanovení rozsahu a zahrnovaly matice s textovým vysvětlením potenciálně významných dopadů intervencí navrhovaných v programovém dokumentu. Analýza byla prováděna podle jednotlivých otázek, což usnadnilo zvážení potenciálních kumulativních nebo synergických dopadů celého návrhu Programu Interreg CE 2021-2027 na každý jednotlivý problém/otázku životního prostředí.

Posuzování zohlednilo skutečnost, že se program primárně zaměřuje na nadnárodní spolupráci, strategické a operační plánování, budování kapacit a zlepšování dovedností, přenos osvědčených postupů a výměnu znalostí. Zahrnuje intervence „s omezenými investicemi“ - jakékoli podporované akce s „investičním charakterem“ budou podporovány za účelem řízení inovativních řešení. To často znamená, že u konkrétních projektů a jejich pilotních akcí lze přiměřeně očekávat pouze lokalizované přímé dopady. V této souvislosti hodnocení pracovalo s věrohodnými scénáři implikací pro nejlepší a nejhorší případ, které mohou realisticky vyplynout z realizace navrhovaných intervencí v různých prostředích.

ZÁVĚRY ZPRÁVY O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ TÝKAJÍCÍ SE ÚČINKŮ PROGRAMU INTERREG CENTRAL EUROPE 2021-2027 NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A LIDSKÉ ZDRAVÍ

Jak je patrné z níže uvedeného přehledu, Program Interreg CE 2021-2027 se jasně zaměřuje na udržitelný rozvoj a hledání záměrně zelených řešení. Vlivy programu na životní prostředí jsou do značné míry pozitivní - jak v národním, tak přeshraničním prostředí. Jelikož všechny projekty a jejich potenciální pilotní akce s „investičním charakterem“ je třeba provádět v souladu s legislativou a normami na národní úrovni, nepředpokládají se žádné potenciálně významné nepříznivé dopady ani pro realistický nejhorší scénář implementace programu IP. Program vytváří pouze několik drobných rizik potenciálně nepříznivých dopadů, které lze zvládnout stávajícími zavedenými postupy v členských státech, na které se tento program vztahuje.

SC 1.1: Posílení inovačních kapacit ve střední Evropě

SC 1.1	Vzduch	KC	Voda	Půda	Bio	Zdraví	Mater.	Kult	Země
Přínosy	/	+1	+1	+1	+1	/	+2	+2	/
Rizika	/	/	/	/	-1	/	/	/	/
TB	/	/	/	/	/	/	/	/	/

SC 1.2: Rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání ve střední Evropě

SC 1.2	Vzduch	KC	Voda	Půda	Bio	Zdraví	Mater.	Kult	Země
Přínosy	/	+1	/	/	/	+1	+1	/	/
Rizika	/	/	/	/	/	/	/	/	/

TB	/	/	/	/	/	/	/	/	/
----	---	---	---	---	---	---	---	---	---

SC 2.1: Podpora energetického přechodu na klimaticky neutrální střední Evěpu

SC 2.1	Vzduch	KC	Voda	Půda	Bio	Zdraví	Mater.	Kult	Země
Přínosy	+2	+2	/	/	/	+1	+1	/	/
Rizika	/	/	-1	/	-1	-1	/	/	-1
TB	T+	T+	/	/	T	/	/	/	/

SC 2.2: Zvyšování odolnosti vůči rizikům spojeným se změnou klimatu ve střední Evěpě

SC 2.2	Vzduch	KC	Voda	Půda	Bio	Zdraví	Mater.	Kult	Země
Přínosy	+1	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+T
Rizika	/	/	-1	/	/	/	/	/	/
TB	/	T+	T+	/	T+	T+	/	/	/

SC 2.3: Posunutí oběhového hospodářství vpřed ve střední Evěpě

SC 2.3	Vzduch	KC	Voda	Půda	Bio	Zdraví	Mater.	Kult	Země
Přínosy	+1	+1	+2	+1	+1	+1	+2	/	/
Rizika	/	/	/	/	/	/	/	/	/
TB	/	/	/	/	/	/	/	/	/

SC 2.4: Ochrana životního prostředí ve střední Evěpě

SC 2.4	Vzduch	KC	Voda	Půda	Bio	Zdraví	Mater.	Kult	Země
Přínosy	+2	+2	+2	+2	+2	+2	/	/	+2
Rizika	/	/	/	/	/	/	/	/	/
TB	/	T+	T+	/	T+	T+	/	/	/

SC 2.5: Ekologičtější městská mobilita ve střední Evěpě

SC 2.5	Vzduch	KC	Voda	Půda	Bio	Zdraví	Mater.	Kult	Země
Přínosy	+2	+2	/	/	/	+2	/	+1	/
Rizika	/	/	/	/	/	/	-1	/	/
TB	/	/	/	/	/	/	/	/	/

SC 3.1: Zlepšení dopravního spojení venkovských a okrajových regionů ve střední Evěpě

SC 3.1	Vzduch	KC	Voda	Půda	Bio	Zdraví	Mater.	Kult	Země
Přínosy	+1	+1	/	/	/	+1	/	/	/
Rizika	-1	-1	/	/	-1	-1	/	/	-1
TB	T	/	/	/	T	/	/	/	T

SC 4.1: Posílení správy a integrovaný územní rozvoj ve střední Evěpě

SC 4.1	Vzduch	KC	Voda	Půda	Bio	Zdraví	Mater.	Kult	Země
Přínosy	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1
Rizika	/	/	/	/	/	/	/	/	/
TB	/	/	/	/	/	/	/	/	/

Legenda:

+2	+1	/	-1	-2
----	----	---	----	----

	Významný pozitivní dopad	Mírný pozitivní dopad	Omezený nebo žádný dopad	Mírný nepříznivý dopad	Významný nepříznivý dopad
T	Přeshraniční dopad (T + mírný pozitivní dopad, T - mírný negativní dopad)				
Vzduch	kvalita ovzduší				
KC	klimatické faktory a změna klimatu				
Voda	kvalita vody				
Půda	kvalita půdy				
Bio	biologická rozmanitost				
Zdraví	veřejné zdraví				
Mater.	hmotný majetek				
Kult	kulturní dědictví				
Země	krajina				

Zpráva o životním prostředí rovněž zjistila, že přeshraniční účinky programu Interreg CE 2021-2027 jsou z velké části pozitivní. Program vytváří pouze několik menších rizik potenciálně nepříznivých přeshraničních dopadů v případě přeshraničních politických/strategických rámců a zásahů do infrastruktury v příhraničních oblastech, na které by nezávisle navazovaly investice mimo rámec programu Interreg CE. Tato rizika lze řídit stávajícími zavedenými ustanoveními pro přeshraniční konzultace v rámci příslušných EIA nebo SEA, která by doprovázela jakýkoli takový zásah.

ZOHLEDNĚNÍ PŘIPOMÍNEK ZÍSKANÝCH PŘI KONZULTACÍCH V SOULADU S ČLÁNKEM 6 SMĚRNICE SEA

Konzultace k návrhu IP a jeho doprovodné Zprávě o životním prostředí (verze z října 2020) proběhly na národní a nadnárodní úrovni. Na nadnárodní úrovni byly požadované konzultační dokumenty zveřejněny ŘO/SS na webových stránkách Programu CE. Na vnitrostátní úrovni provedly členské státy účastníci se programem Interreg CE 2021-2027 konzultační proces na základě vnitrostátních specifických požadavků. Konzultace trvaly od listopadu 2020 do března 2021 a připomínky předložilo celkem 34 organizací z různých zemí.

Připomínky obdržené během těchto konzultací do značné míry potvrdily závěry Zpráv o životním prostředí (podrobný přehled viz příloha 1). Lze je rozdělit do následujících kategorií:

- Navrhovaná drobná objasnění Zpráv o životním prostředí (např. environmentální situace, posouzení dopadů a navrhovaný monitorovací systém). Tyto připomínky byly plně integrovány do finální verze Zpráv o životním prostředí, která se stala součástí finálního balíčku dokumentů, který doprovázel IP CE.
- Požadavky na začlenění všech opatření ke zmírnění a posílení do ujednání o provádění IP. Tyto připomínky byly v možném rozsahu začleněny do konečného IP.

- Požadavky, aby všechny budoucí podporované projekty byly v průběhu jejich provádění v souladu s příslušnými právními předpisy EU a vnitrostátními právními předpisy v oblasti životního prostředí a v nich předpokládanými postupy (např. vnitrostátní požadavky pro SEA, EIA, příslušná posouzení v rámci Natura 2000 atd.). Tyto připomínky jsou zahrnuty začleněním odpovědnosti za takové dodržování právních předpisů do smluv o financování financovaných projektů a jako kritéria způsobilosti, která budou stanovena v programové příručce.
- Požadavky na upřesnění opatření pro monitorování opatření při provádění IP, která umožní identifikovat jakékoli nepředvídané nepříznivé účinky a umožní přijmout vhodná nápravná opatření v rané fázi. Tyto připomínky budou zohledněny při zpracování nastavení implementace, které bude uvedeno v samostatném dokumentu, zejména v programové příručce.
- Návrhy na zahrnutí dalších příkladů akcí nebo tematických oblastí do specifických cílů IP. Většina z těchto připomínek byla plně zahrnuta do konečného dokumentu IP.

Příloha 1 tohoto dokumentu poskytuje přehled, který uvádí obdržené připomínky a odpovědi týmu SEA a programového týmu s uvedením, jak byly zohledněny v konečném IP. Souhrnně lze poznamenat, že všechny připomínky, které byly považovány za relevantní, byly řádně zohledněny.

ZAČLENĚNÍ DOPORUČENÍ ZPRÁVY O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ

Kapitola 6 Zprávy o životním prostředí navrhla opatření ke zmírnění a posílení, jejichž cílem je zajistit, aby Program Interreg CE 2021-2027 nepříznivě neovlivnil životní prostředí a maximalizoval své příznivé dopady na životní prostředí. Všechna tato doporučení byla převzata a zahrnuta do programu následujícím způsobem

Navrhovaná opatření ke zmírnění a posílení doporučená ve Zprávě o životním prostředí	Navazující činnost ŘO/SS Interreg CE
OBEČNÁ PRŮŘEZOVÁ DOPORUČENÍ PRO CELÝ NÁVRH INTERREG CENTRAL EUROPE	
<p>Zmírňující opatření č. 1</p> <p>IP by měl povzbudit všechny žadatele, aby používali přístup „udržitelnost životního prostředí již od návrhu“. Tento přístup znamená, že otázky životního prostředí nebo širší udržitelnosti již nejsou považovány za „dodatečné úvahy“ a místo toho se stávají základní součástí rozhodovacích procesů, např. od nástrojů pro řízení podniku (jako je analýza a vývoj produktů) po plánování a programování veřejného sektoru (dle úprav od Palerm & Sloopweg, 2020).</p> <p>K podpoře takového myšlení ve skutečných projektových žádostech se programu CE doporučuje:</p> <p>a) povzbudit potenciální žadatele, aby při navrhování projektu identifikovali a zvážili jakékoli potenciálně významné problémy v oblasti životního prostředí a zdraví; zvážili dostupné možnosti implementace projektů, které nemají nepříznivý vliv na kvalitu životního prostředí a v ideálním případě přispívají k regeneraci prostředí a funkcí a služeb ekosystému; a připravili opatření pro realizaci projektů šetrných k životnímu prostředí;</p> <p>a</p> <p>b) vysvětlit všechny výše uvedené úvahy v projektové žádosti (např. ve specializované části šablon žádosti projektu).</p>	<p>Přijato</p> <p>Přístup „environmentální udržitelnosti již od návrhu“ byl začleněn jako horizontální princip pro realizaci v IP, včetně také specifikace souvisejících důsledků. Další podrobnosti budou zahrnuty v budoucích dokumentech o provádění programu, které se budou zabývat jak fází plnění, výběru, tak realizace, například v programové příručce a příslušných šablonách.</p>

<p>Proces výběru projektu by měl zohledňovat a oceňovat osvědčené postupy v oblasti environmentální udržitelnosti již od návrhu.</p>	
<p>NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ KE ZMÍRNĚNÍ A POSÍLENÍ PRO SC 1.1: POSÍLENÍ INOVAČNÍCH KAPACIT VE STŘEDNÍ EVROPE</p>	
<p>Zmírňující opatření č. 2 Pokud jde o potenciální podporu pro biohospodářství, všechny podporované inovace, které zahrnují genetické modifikace (např. syntetickou biologii), by měly být podporovány, pouze pokud prokáží soulad s příslušným <i>acquis communautaire</i> pro genetické inženýrství, včetně příslušných ustanovení strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030.</p>	<p>Přijato Specifický odkaz na tyto požadavky byl zahrnut do IP v rámci SC 1.1.</p>
<p>Opatření pro posílení č. 1 Doporučujeme zvážit přidání nového indikativního příkladu opatření v oblasti inovací, které usnadní decentralizaci a produkční systémy reagující na poptávku (protože vytvářejí nižší ekologickou stopu kvůli jejich snížené přepravní náročnosti a nižší závislosti na externích produktech a dodávkách materiálu).</p>	<p>Přijato Související příklad opatření byl zahrnut do IP v SC 1.1.</p>
<p>Opatření pro posílení č. 2 IP by mohl vést potenciální žadatele k přenosu a rozšiřování již osvědčených zelených řešení, čímž by zutilkoval řešení připravená k použití a maximalizoval jejich realizační potenciál dopadu. Mohlo by to také podpořit jakékoli vzájemně výhodné vazby mezi navrhovanými opatřeními a budoucí mobilizací investic pro technologie příští generace v rámci InvestEU a nového strategického investičního nástroje (např. prostřednictvím přípravy přeshraničních projektů nebo regionálních výměn know-how za účelem projednání osvědčených postupů v používání těchto nástrojů).</p>	<p>Přijato Související odkaz byl zahrnut do IP v SC 1.1.</p>
<p>Opatření pro posílení č. 3 IP by mohl zahrnovat „kreativní průmyslová odvětví“ a „instituce kulturního dědictví“ mezi hlavní cílové skupiny, což by mohlo zvýšit jeho příznivý dopad na sektor služeb a ekonomiku volného času.</p>	<p>Přijato Související odkaz byl zahrnut do IP v SC 1.1.</p>
<p>Opatření pro posílení č. 4 Zvážit přidání nového indikativního příkladu opatření v oblasti dovedností pro produktivní využití kulturního dědictví, aktiv a umění v sektoru služeb a ekonomiky volného času.</p>	<p>Přijato Odkaz na umožnění meziodvětvové spolupráce na pomoc podnikům (včetně kulturního a kreativního průmyslu) při vývoji produktů a služeb byl zahrnut do IP v SC 1.1.</p>
<p>NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ KE ZMÍRNĚNÍ A POSÍLENÍ PRO SC 2.1: PODPORA ENERGETICKÉHO PŘECHODU NA KLIMATICKY NEUTRÁLNÍ STŘEDNÍ EVROPU</p>	
<p>Zmírňující opatření č. 3 Proces výběru projektu by měl zajistit, aby návrhy na výrobu obnovitelné energie zohledňovaly jejich potenciální dopady na biologickou rozmanitost a druhy a stanoviště Natura 2000, hydro-morfologii, využívání vody, krajinu, hluk, vibrace a elektromagnetické dopady.</p>	<p>Přijato Odkaz na zvážení možných dopadů opatření na výrobu energie z obnovitelných zdrojů na životní prostředí byl výslovně zahrnut do IP v rámci SC 2.1. Toto bude zváženo během procesu podávání žádosti a výběru projektu.</p>
<p>Opatření pro posílení č. 5 Doporučujeme zvážit přidání nových orientačních příkladů opatření týkajících se:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytávání, využívání a ukládání uhlíku; • obchodní sítě zvyšující podnikové cíle v oblasti zmírňování a přizpůsobování se změně klimatu nebo zahrnutí zmírňování a přizpůsobování se změně klimatu (spolu s dalšími relevantními faktory životního prostředí) do 	<p>Přijato Související příklady opatření byly zahrnuty do IP pod SC 2.1.</p>

<p>stávajících nástrojů pro řízení podniku (např. analytika) a klíčového podnikového rozhodování (např. vývoj produktů atd.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhá generace biopaliv (vyráběná z nepotravinářských plodin, jako jsou celulósová biopaliva a odpadní biomasa) a třetí generace biopaliv (řasová biomasa), jakož i udržitelné řízení správy solárních panelů na konci životnosti; • řešení energetické účinnosti v náročných prostředích, jako jsou budovy kulturního dědictví. 	
NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ KE ZMÍRNĚNÍ A POSÍLENÍ PRO SC 2.2: ZVYŠOVÁNÍ ODOLNOSTI VŮČI ZMĚNĚ KLIMATU VE STŘEDNÍ EVROPE	
<p>Zmírňující opatření č. 4 Proces výběru projektu by měl zajistit, aby návrhy adaptačních opatření na rizika změny klimatu (např. povodně) zohledňovaly jejich potenciální hydro morfologické dopady.</p>	<p>Přijato Odkaz na zvážení a vyloučení potenciálních hydro-morfologických dopadů adaptačních opatření byl výslovně zahrnut do IP v rámci SC 2.2. Toto bude zváženo během procesu podávání žádosti a výběru projektu.</p>
<p>Opatření pro posílení č. 6 IP by měl povzbudit všechny žadatele, aby co nejvíce podporovali udržitelná ekosystémová řešení a přístupy k adaptaci na změnu klimatu a zacházení s modernizací infrastruktury jako s krajními možnostmi.</p>	<p>Přijato Odkaz na ekosystémová řešení byl zahrnut do OP v rámci SC 2.2.</p>
NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ KE ZMÍRNĚNÍ A POSÍLENÍ PRO SC 2.3: POSUNUTÍ OBĚHOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ VPŘED VE STŘEDNÍ EVROPE	
<p>Opatření pro posílení č. 7 Doporučujeme zvážit přidání nových orientačních příkladů opatření týkajících se:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využití organického odpadu, včetně živin z komunálních odpadních vod; • přístupy regenerativního oběhového hospodaření založené na výrobě produktů, které lze demontovat a které lze buď třídit podle povahy, nebo vrátit do výrobního procesu; a • vytvoření (jednotného nebo synchronizovaného) tržiště pro recykláty v regionu. 	<p>Přijato Související příklady opatření byly zahrnuty do IP pod SC 2.3.</p>
NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ KE ZMÍRNĚNÍ A POSÍLENÍ PRO SC 2.4: OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE STŘEDNÍ EVROPE	
<p>Opatření pro posílení č. 8 Navrhujeme zvážit přidání „přeshraničního vodního hospodářství v měřítku povodí“ a „ochrany, zachování a zlepšeného managementu krajiny“ mezi prioritní témata, kterými se bude tento SC zabývat. Navrhujeme také zvážit přidání nových orientačních příkladů opatření týkajících se:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opětovné použití degradovaných brownfieldů a regenerace degradovaných příměstských oblastí pro účely budování odolnosti; • přeshraniční vodní hospodářství v měřítku povodí; a • ochrana, ochrana a lepší správa krajiny. 	<p>Přijato Související příklady opatření byly zahrnuty do IP pod SC 2.4.</p>
NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ KE ZMÍRNĚNÍ A POSÍLENÍ PRO SC 3.1: ZLEPŠENÍ MOBILITY A DOSTUPNOSTI VENKOVSKÝCH A OKRAJOVÝCH REGIONŮ VE STŘEDNÍ EVROPE	
<p>Zmírňující opatření č. 5 Pokud by IP financoval přípravu plánů a programů dopravní infrastruktury, které by spadaly do oblasti působnosti směrnice SEA nebo protokolu SEA, musí zajistit, aby příslušné činnosti zohledňovaly požadovaná strategická environmentální hodnocení.</p>	<p>Přijato Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) (včetně těch, které se týkají SEA)</p>

	bude zajištěno začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a bude kritériem způsobilosti, které bude stanoveno v programové příručce.
<p>Zmírňující opatření č. 6</p> <p>IP by měl povzbudit všechny žadatele, aby využili přístup „environmentální udržitelnosti již od návrhu“, který zejména v dokumentu SC 3.1 zvažuje, zda a jak navrhovaná dopravní opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • snižují potřebu dopravy; • snižují nebo optimalizují dopravní toky; • podporují přechod na dopravní systémy s nejmenšími emisemi; • snižují nebo optimalizují fragmentaci stanovišť a • snižují dopady dopravních systémů na znečištění ovzduší a hluk; veřejné zdraví; biologickou rozmanitost a druhy a stanoviště Natura 2000, fragmentaci krajiny, hydro-morfologické dopady, zabor půdy a kulturní a archeologické dědictví. 	<p>Přijato</p> <p>Přístup „environmentální udržitelnosti již od návrhu“ byl začleněn jako horizontální princip pro realizaci v IP.</p> <p>Tematické úvahy, na které poukázalo toto zmírňující opatření 6, byly navíc výslovně zahrnuty do IP v rámci SC 3.1.</p>
<p>Zmírňující opatření č. 7</p> <p>Pokud by IP financoval přípravu projektů dopravní infrastruktury v příhraničních regionech, které by spadaly do oblasti působnosti Úmluvy z Espoo a článku 7 směrnice EIA, musí zajistit, aby tyto činnosti zohledňovaly příslušné požadavky na přeshraniční konzultace.</p>	<p>Přijato</p> <p>Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) (včetně těch, které se týkají úmluvy z Espoo a směrnice EIA) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.</p>
NAVROVANÁ OPATŘENÍ KE ZMÍRNĚNÍ A POSÍLENÍ PRO SC 2.5: EKOLOGIČTĚJŠÍ MĚSTSKÁ MOBILITA VE STŘEDNÍ EVROPE	
<p>Zmírňující opatření č. 8</p> <p>Jak již bylo zmíněno v případě SC 3.1, IP by měl podporovat všechny žadatele, aby používali přístup „udržitelnost životního prostředí již od návrhu“, což je zvláště důležité také pro SC 2.5. Tento přístup by měl zjistit, zda a jak navrhovaná dopravní opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • snižují potřebu dopravy; • snižují nebo optimalizují dopravní toky; • podporují přechod na dopravní systémy s nejmenšími emisemi; a • snižují dopady dopravních systémů na znečištění ovzduší a hluk; dopady na veřejné zdraví a kulturní dědictví. 	<p>Přijato</p> <p>Přístup „environmentální udržitelnosti již od návrhu“ byl začleněn jako horizontální princip pro realizaci v IP.</p> <p>Tematické úvahy, na které poukázalo toto zmírňující opatření 8, byly navíc výslovně zahrnuty do IP v rámci SC 2.5.</p>
<p>Opatření pro posílení č. 9</p> <p>Doporučujeme zvážit následující změny znění v navrhovaných tematických oblastech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržitelná multimodální spojení mezi městskými a příměstskými oblastmi; • Řízení městských dopravních zácp; a • Monitorování a řízení skleníkových plynů a jiných látek znečišťujících ovzduší z městské dopravy. 	<p>Většinou přijato</p> <p>Znění tematických oblastí v rámci SC 2.5 bylo částečně upraveno a převzato do příkladů opatření.</p>
<p>Opatření pro posílení č. 10</p> <p>Navrhujeme také zvážit přidání nového indikativního příkladu opatření pro budoucí správu nebo používání baterií s ukončenou životností v systémech elektromobility.</p>	<p>Přijato</p> <p>Související příklad opatření byl zahrnut do IP pod SC 2.5.</p>

NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ KE ZMÍRNĚNÍ A POSÍLENÍ PRO SC 4.1: POSÍLENÍ SPRÁVY PRO INTEGROVANÝ ÚZEMNÍ ROZVOJ VE STŘEDNÍ EVROPE	
<p>Opatření číslo posílení č. 11 Navrhujeme zvážit přidání nového indikativního příkladu opatření zaměřeného na integraci nových rámců řízení biologické rozmanitosti (např. s účinnějšími dialogy zúčastněných stran) vyvinutých na základě strategie EU pro biologickou rozmanitost do roku 2030 do nových modelů územní správy podporovaných IP.</p>	<p>Přijato Související příklad opatření byl zahrnut do IP pod SC 4.1.</p>

V důsledku toho by provádění Programu Interreg CE 2021-2027 mělo mít pozitivní dopady na životní prostředí a je zamezeno možným negativním dopadům.

DŮVODY PRO VÝBĚR PROGRAMU TAK, JAK BYL PŘIJAT, S OHLEDEM NA DALŠÍ ŘEŠENÉ ROZUMNÉ ALTERNATIVY

Přijatý IP nebude mít nepříznivé účinky na životní prostředí, ale spíše pozitivně ovlivní většinu environmentálních problémů. Kapitola 4 Zprávy o životním prostředí popisuje příslušné aspekty současného stavu životního prostředí a jeho pravděpodobného vývoje bez zavedení navrhovaného IP. Tato základní linie představuje nulovou alternativu, která byla použita jako základ pro srovnání možných účinků vyplývajících z provádění IP. Závěrem lze konstatovat, že program s pozitivními dopady na životní prostředí přinese životnímu prostředí jasnou přidanou hodnotu ve srovnání s nulovou alternativou.

MONITOROVACÍ OPATŘENÍ

IP nezahrnuje zvláštní ustanovení pro budoucí monitorování a hodnocení programu. Stanovuje celkový rámec Programu Interreg CE 2021-2027. V souladu s návrhem nařízení o EFRR zahrnuje IP sadu ukazatelů výstupů a výsledků pro každý SC programu, aby bylo možné sledovat výkonnost programu. Na základě pokynů poskytnutých Evropskou komisí byl zahrnut pouze omezený počet ukazatelů, tj. byly vybrány obecné ukazatele výstupů a výsledků, jak je uvedeno v příloze 1 návrhu nařízení o EFRR, které však přímo neodráží environmentální hlediska.

Podrobná prováděcí ustanovení, zahrnující také monitorovací postupy, budou definována mimo IP v prováděcích dokumentech programu. Tyto dokumenty nejsou v době přípravy IP k dispozici a budou vypracovány souběžně s přijetím programu. Monitorování možných vlivů na životní prostředí se během cyklu projektu projeví takto:

Žádosti a uzavírání smluv

- Posouzení možných vlivů na životní prostředí jako horizontální téma během fáze podávání žádosti (posouzení kvality a výběr projektu)
- Zapojení externích odborníků s nezbytnými odbornými znalostmi v oblasti životního prostředí pro posuzování kvality projektových žádostí
- Vysvětlení a sebehodnocení možných vlivů na životní prostředí ve formuláři žádosti (na základě hlavních otázek)
- Povinnost dodržovat příslušné právní předpisy EU a vnitrostátních právních předpisů v oblasti životního prostředí je zakotvena ve smlouvě o dotaci

Zavedení

- Monitorování průběhu a realizace projektu v různých fázích životního cyklu projektu
- Kontroly investic pilotního projektu na místě prováděné ŘO/SS, včetně dodržování regulačních požadavků na životní prostředí (v případě potřeby za účasti i externích odborníků)

Závě

- Podávání zpráv o environmentální udržitelnosti projektů (je-li to relevantní, včetně dodržování příslušných předpisů EU a vnitrostátních předpisů v oblasti životního prostředí).

Není navržen žádný další monitorovací systém, aby se zabránilo možným duplicitám v monitorování, jak stanoví článek 10 směrnice SEA. Výše uvedená opatření umožní ŘO/SS v rané fázi identifikovat nepředvídané nepříznivé účinky a zajistí vhodná nápravná opatření.

PŘÍLOHA Č. 1: ODPOVĚDI NA PŘIPOMÍNKY ZÍSKANÉ Z KONZULTACÍ S PŘÍSLUŠNÝMI ČLENSKÝMI STÁTY, ÚŘADY PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNOSTÍ

Připomínky ze země	Odpověď týmu SEA	Navazující činnost ŘO/SS Intereg CE
Rakousko		
Horní Rakousko		
Bez připomínek	Zaznamenáno	Zaznamenáno
Chorvatsko		
Žádné zásadní připomínky	Zaznamenáno	Zaznamenáno
Česko		
Ministerstvo životního prostředí		
Česká inspekce životního prostředí vítá navrhovanou podporu mnoha opatření, zejména v oblasti přizpůsobení se změně klimatu a prevence souvisejících rizik. V oblasti podpory biodiverzity však upozorňuje na to, že je nutné poukázat na některá specifika středoevropského regionu, která přímo souvisí s problematikou ochrany či podpory jeho biodiverzity. Pro velkou část tohoto regionu (a to platí téměř výlučně pro Českou republiku) je typické, že významná část biodiverzity je vázána na víceméně kulturní nebo alespoň kultivovanou krajinu. Mnoho druhů a typů stanovišť je pro svou existenci dokonce závislých na lidské činnosti. Kromě „ochrany divoké zvěře“ a „obnovy poškozených ekosystémů“ by se tedy koncept měl zaměřit na aspekt lidského soužití a podporu biologické rozmanitosti kulturní krajiny, zejména na identifikaci a podporu aktivit, jejichž vedlejší produkt může spočívat v podpoře biologické rozmanitosti. Zejména v souvislosti s přirozenou obnovou využívaných stanovišť, která se (ve srovnání s cílenou „obnovou poškozených ekosystémů“ v obvyklé formě realizace) jeví jako výrazně efektivnější, pokud měřítko vychází z podpory biodiverzity druhů a stanovišť.	Schváleno. Tým SEA navrhuje zohlednit připomínku v návrhu IP.	Přijato. SC 2.4 byl rozšířen o následující tematické oblasti: Udržitelné hospodaření s půdou a plánování krajiny, které optimalizuje lidské činnosti v kulturní krajině pomocí opatření na ochranu a zlepšování biodiverzity. Orientační opatření v rámci SC 2.4 byla také rozšířena o další příklad opatření: Podpora provádění politik a strategií na ochranu kulturní krajiny a integrace zájmů ochrany biologické rozmanitosti do správy krajiny. Obnova poškozených ekosystémů byla zahrnuta do tematických oblastí SC 2.4. a příklady opatření byly rozšířeny o: Testování inovativních technických řešení v rámci pilotních opatření pro obnovu poškozených ekosystémů (např. řek, krajin s vysokou rozmanitostí, lesů) a postoupení těchto přístupů na širší územní úroveň.
Správa Krkonošského národního parku se domnívá, že zahrnutím opatření k vyloučení nebo minimalizaci dopadů návrhu na jednotlivé složky životního prostředí, která jsou navržena v kapitole 5.2 Potenciálně významné dopady návrhu Interreg CENTRAL EUROPE 2021-2027 na životní prostředí a lidské zdraví a shrnuta v kapitole 6 Obecná průřezová doporučení pro celý návrh hodnocení Interreg CENTRAL EUROPE, nebude mít předložený návrh významné dopady na životní prostředí, a proto vyžaduje, aby byla tato opatření	Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do realizace IP a opatření pro monitorování.	Přijato. Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.

<p>začleněna do jeho konečné podoby. Upozorňuje však na to, že konkrétní dopady jednotlivých podporovaných projektů by měly být hodnoceny ve fázi žádosti o podporu, tj. před jejím udělením.</p>		
<p>Náměstek primátora hlavního města Prahy rovněž požaduje, aby všechna „opatření ke zmírnění a posílení“ navrhovaná v hodnocení byla aplikována jak v samotném textu návrhu, tak při jeho realizaci.</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do opatření pro realizaci IP.</p>	<p>Přijato. Interreg CE v možné míře integroval opatření ke zmírnění a posílení, jak je uvedeno ve zprávě SEA o životním prostředí.</p>
<p>Krajské úřady Jihomoravského a Zlínského kraje se shodují, že u některých projektů realizovaných na základě priorit a cílů stanovených posuzovaným návrhem lze očekávat výrazný dopad na předmět ochrany a integrity lokalit Natura 2000 a poukazují na to, že jejich posouzení bude muset být provedeno individuálně z hlediska vlivu na tyto lokality.</p>	<p>Zaznamenáno. To již pokrývá část 6.4 Zprávy o životním prostředí v opatření ke zmírnění č. 3, které vyžaduje, aby proces výběru projektu zajistil, aby návrhy na výrobu obnovitelné energie zohledňovaly jejich potenciální dopady na biologickou rozmanitost a druhy a stanoviště Natura 2000, hydro-morfologii, využívání vody, krajinu, hluk, vibrace a elektromagnetické dopady a ochranu kulturní krajiny.</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Krajský úřad Libereckého kraje mimo jiné požaduje, aby v oblasti podpory využívání a výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů zohlednil účinnost a celkové environmentální přínosy konkrétního řešení tak, aby zvolené řešení představovalo variantu s nejnižším možným negativním dopadem a svou energetickou účinností významně převážilo potenciální negativní dopady na přírodní složky životního prostředí a na ekosystémové služby, které poskytují.</p>	<p>Zaznamenáno. To již pokrývá část Zprávy o životním prostředí v opatření ke zmírnění č. 3, které vyžaduje, aby proces výběru projektu zajistil, aby návrhy na výrobu obnovitelné energie zohledňovaly jejich potenciální dopady na biologickou rozmanitost a druhy a stanoviště Natura 2000, hydro-morfologii, využívání vody, krajinu, hluk, vibrace a elektromagnetické dopady a ochranu kulturní krajiny. Rovněž je to také zahrnuto do části 6.1 Zprávy o životním prostředí se zmírňujícím opatřením č. 1, které vyzývá program CE k podpoře environmentální udržitelnosti již od návrhu v realizacích projektů.</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Ministerstvo kultury (dále jen „MK“) požaduje zohlednění a začlenění zájmů správy státní památkové péče a dodržování zájmu v oblasti ochrany kulturních a historických hodnot, jakož i aby předložený návrh zohledňoval a kladl</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do realizace IP a opatření pro monitorování.</p>	<p>Přijato Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) (včetně těch,</p>

<p>zvýšený důraz na respektování kulturních hodnot v chráněných lokalitách a kulturních krajinách, na udržitelnost historických kompozičních řešení, na specifika managementu a historické kontexty, které jsou předmětem ochrany podle zákona o státní památkové péči. Ministerstvo kultury dále zdůrazňuje, že stanovené cíle návrhu musí být řešeny jak s ohledem na kulturní hodnoty, tak na hodnoty kulturní a historické krajiny České republiky. Konkrétní opatření vyplývající z návrhu musí být koncipována tak, aby nebyla nepříznivě ovlivněna všechna chráněná území nacházející se v České republice.</p>		<p>kteřé se týkají ochrany kulturní krajiny) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.</p>
<p>Pokud jde o nakládání s odpady, Ministerstvo životního prostředí doporučuje doplnit text návrhu o informace o novém akčním plánu pro oběhové hospodářství, který se zaměřuje na další prohlubování oběhového charakteru hospodářství v mnoha oblastech označených za klíčové pro další posun oběhové hospodářství v Evropské unii. Rovněž navrhuje doplnit opatření navrhovaná pro financování o tematické oblasti, jako je „snížení skládkování všech druhů odpadu a zachování jeho hodnoty v hospodářském cyklu“ a „výzkum a inovace v oblasti nakládání s odpady a efektivního využívání zdrojů“.</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínky do realizace IP a opatření pro monitorování.</p>	<p>Přijato. SC 2.3 obsahuje odkaz na akční plán EU pro oběhové hospodářství (2020). Kromě toho byly příklady opatření pro SC 2.3 rozšířeny o další akce: Podpora přístupů k omezení skládkování všech druhů odpadu a zachování jejich hodnoty (jako budoucích zdrojů) v ekonomickém cyklu.</p>
<p>Vzhledem k obecné povaze předkládaného návrhu MŽP připomíná, že při realizaci navrhovaných cílů a opatření v návrhu, zejména před zahájením realizace plánů založených na podporovaných opatřeních, je stále nutné důsledně dodržovat Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42 / ES o posuzování vlivů některých programů a plánů na životní prostředí (směrnice SEA) a směrnice Rady 2011/92 / EU o posuzování vlivů některých veřejné a soukromé projekty v oblasti životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů (směrnice EIA).</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínky do realizace IP a opatření pro monitorování.</p>	<p>Přijato Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) (včetně těch, které se týkají platných povinností podle EIA a SEA) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.</p>
<p>Ministerstvo životního prostředí - odbor odpadů</p>		
<p>Kap. 1.2 Shrnutí hlavních společných výzev; Oblast oběhového hospodářství na straně 11: Doporučujeme přidat následující znění na konec prvního odstavce textu: „V březnu 2020 představila Evropská komise nový akční plán pro oběhové hospodářství, který navazuje na předchozí aktivity Evropské komise v oblasti oběhového hospodářství v letech 2015, 2018 a 2019. Cílem nového akčního plánu je dále prohloubit oběhový charakter hospodářství v řadě oblastí, které byly označeny jako klíčové pro podporu oběhového hospodářství EU.“</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do IP.</p>	<p>Přijato Odkaz na nový akční plán EU pro oběhové hospodářství (2020) je již obsažen v úvodu k SC 2.3.</p>

<p>Prioritní oblast 2 - Podpora přechodu na oběhové hospodářství; SC 2.3: Posun oběhového hospodářství vpřed ve střední Evropě; na straně 46 Opatření nadnárodní spolupráce.</p> <p>K financovaným opatřením doporučujeme přidat tematické oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snižování skládek všech druhů odpadu a udržování jejich hodnoty v ekonomickém cyklu. - výzkum a inovace v oblasti nakládání s odpady a efektivního využívání zdrojů 	<p>Schváleno.</p> <p>Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do IP.</p>	<p>Přijato.</p> <p>Příklady akcí pro SC 2.3 byly rozšířeny o další opatření: Podpora přístupů k omezení skládkování všech druhů odpadu a zachování jejich hodnoty (jako budoucích zdrojů) v ekonomickém cyklu.</p>
Česká inspekce životního prostředí		
<p>Z hlediska své působnosti ČIŽP předmětný návrh nijak zásadně nekomentuje.</p>	<p>Zaznamenáno</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Podstatný vliv v oblasti ochrany vod v případě tohoto návrhu koncepce lze vyloučit za předpokladu dodržení českých a evropských legislativních norem.</p>	<p>Zaznamenáno</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Pro velkou část regionu střední Evropy je typické, že významná část biologické rozmanitosti je vázána na víceméně kulturní nebo alespoň kultivovanou krajinu. Mnoho druhů a typů stanovišť je pro svou existenci dokonce závislých na lidské činnosti (v rozsáhlé formě).</p> <p>Kromě „ochrany divoké zvěře“ a „obnovy poškozených ekosystémů“ by se tedy koncept měl zaměřit na aspekt lidského soužití a podporu biologické rozmanitosti kulturní krajiny, zejména na identifikaci a podporu aktivit, jejichž vedlejší produkt může spočívat v podpoře biologické rozmanitosti. Zejména v souvislosti s přirozenou obnovou využívaných stanovišť, která se (ve srovnání s cílenou „obnovou poškozených ekosystémů“ v obvyklé formě realizace) jeví jako výrazně efektivnější, pokud měřítko vychází z podpory biodiverzity druhů a stanovišť.</p>	<p>Schváleno.</p> <p>Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do IP.</p>	<p>Přijato</p> <p>Obnova poškozených ekosystémů byla zahrnuta do tematických oblastí SC 2.4. a příklady opatření byly rozšířeny o: Testování inovativních technických řešení v rámci pilotních akcí pro obnovu poškozených ekosystémů (např. řek, krajin s vysokou rozmanitostí, lesů) a zvyšování těchto přístupů na širší územní úrovni.</p>
<p>Vítáme financování opatření nadnárodní spolupráce v tematických oblastech, zejména v oblastech „odolnosti a přizpůsobení se změně klimatu“, „krajiny odolné vůči změně klimatu a územního plánování“, „extrémů počasí a souvisejících nebezpečí (srážky, povodně, sesuvy půdy, teplo, sucho, nedostatek vody, požáry atd.)“, „prevence a řízení rizik“ a „sociálně-ekonomické a zdravotní dopady způsobené změnou klimatu“. Souhlasíme také se sdílením znalostí o vývoji řešení odolných vůči změně klimatu v odvětvích zemědělství a lesnictví s cílem zvýšit jejich odolnost například vůči suchu, zamoření škůdci atd. Stejně tak vidíme pozitivně oblast „ochrany životního prostředí ve střední Evropě - územní potřeba</p>	<p>Zaznamenáno</p>	<p>Zaznamenáno</p>

střední Evropy“, ve financování výše uvedených opatření nadnárodní spolupráce		
Ministerstvo kultury		
Výše uvedený návrh „Interreg CENTRAL EUROPE 2021 - 2027“ může mít významný dopad na životní prostředí. Žádáme, aby byly zohledněny a ošetřeny zájmy státní památkové péče a aby byl stanoven soulad se zájmem na ochraně kulturních a historických hodnot. Navrhovaná koncepce programu v chráněných lokalitách a kulturních krajinách musí zohledňovat a klást zvýšený důraz na respektování kulturních hodnot, udržitelnost historických kompozičních řešení, specifika řízení a historické kontexty, které podléhají ochraně podle zákona o státní památkové péči. Konkrétní opatření vyplývající z návrhu musí být koncipována tak, aby nebyla nepříznivě ovlivněna všechna chráněná území nacházející se v České republice. Ministerstvo kultury nemá žádné další zásadní připomínky k ochraně kulturních hodnot v řešené oblasti	Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínky do realizace IP a opatření pro monitorování.	Přijato Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) (včetně těch, které se týkají ochrany kulturní krajiny) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.
Hlavní město Praha		
Hodnocení dopadu návrhu Programu Interreg CENTRAL EUROPE 2021-2027 na životní prostředí v zásadě řeší všechny relevantní aspekty a problémy ochrany životního prostředí, přírody, krajiny a biologické rozmanitosti, které jsou pro Českou republiku důležité, a proto máme většinou jen dílčí připomínky. Posuzovaný návrh usiluje o udržitelný rozvoj a hledání „zelených“ řešení. Protože všechny projekty a jejich potenciální pilotní akce investiční povahy budou prováděny v souladu s právními normami na národní úrovni, nepředpokládáme žádné potenciálně významné nepříznivé účinky návrhu jako takového.	Zaznamenáno	Zaznamenáno
Důrazně doporučujeme, aby všechna navrhovaná opatření ke zmírnění a posílení (kapitola 6 hodnocení, s. 102 - 106) byla aplikována jak v doplněném a vylepšeném textu samotného programu (opatření k posílení), tak při jeho provádění (opatření ke zmírnění).	Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínky do realizace IP a opatření pro monitorování.	Přijato Program Interreg CE v možné míře integroval opatření ke zmírnění a posílení, jak je uvedeno ve zprávě SEA o životním prostředí.
Doporučujeme zvážit prioritní podporu integrovaných krajinných řešení, ve kterých budou koordinovány všechny klíčové složky životního prostředí, a přidat tento princip k obecným průřezovým doporučením, jak je tomu v případě zmírňujícího opatření 1 v kapitole 6.1.1.	Zaznamenáno, avšak nezahrnuto. Zmírňující opatření č. 1 v části 6.1 Zprávy o životním prostředí se zabývá všemi příslušnými opatřeními na ochranu životního prostředí.	Zaznamenáno. Program se bude snažit podporovat udržitelný rozvoj (včetně integrovaných krajinných řešení) jako horizontální princip.
Pokud jde o problematiku nakládání s odpady a oběhového hospodaření s odpady, připomínáme, že v České republice máme	Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do IP.	Zaznamenáno. SC 2.3 podporuje opatření pro přístupy udržitelného oběhového

<p>platné a projednané koncepční a strategické dokumenty, jako je Plán odpadového hospodářství, ale také Politiku druhotných surovin, Program prevence odpadu atd., které se do určité míry shodují s oblastmi specifického cíle 2.3. Posunutí oběhového hospodářství vpřed ve střední Evropě Česká republika by měla podporovat zejména nadnárodní spolupráci v této oblasti, pokud jde o výměnu znalostí a zkušeností ze systémů oběhového hospodářství, využívání odpadu, recyklace, ekologické a environmentální výchovy atd. Specifický cíl 2.3 by v žádném případě neměl podporovat přeshraniční přepravu odpadu ke zpracování nebo využití.</p>		<p>hospodářství, které jsou v souladu se Zelenou dohodou EU a akčním plánem EU pro oběhové hospodářství. Dále bude soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) (včetně těch, které se týkají nakládání s odpady) zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.</p>
<p>Tento program stanoví pro zmírňující opatření 6 a 8, že by IP měl podporovat všechny žadatele k „přístupu udržitelnosti k životnímu prostředí již od návrhu“, zejména u specifického cíle 3.1. Uvažujeme o vytváření podmínek a podpoře snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí jako o naléhavém úkolu. V této souvislosti poukazujeme na to, že některé nepříznivé účinky dopravy mají původ v nevhodné urbanizaci území. Příkladem je nedávná a současná výstavba v bezprostřední blízkosti hl. m. Prahy, i když v této oblasti nelze zajistit adekvátní hromadnou dopravu, což způsobuje nežádoucí nárůst automobilové dopravy většinou vedoucí do hlavního města. Doporučujeme proto zvážit možnost zahrnout požadavek na prioritní zaměření rozvoje nové výstavby v lokalitách, kde je (nebo ve skutečnosti bude) k dispozici nabídka nezbytných systémů veřejné dopravy šetrných k životnímu prostředí.</p>	<p>Neschváleno. Přípomínka je příliš vzdálena od IP, protože se neočekává, že by v místech docházelo k nové výstavbě.</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Krajský úřad Jihomoravského kraje</p>		
<p>Orgán ochrany přírody prohlašuje, že mu nejsou známy žádné další zájmy ochrany přírody a krajiny, které by mohly být tímto záměrem ovlivněny a za jejichž uplatňování je odpovědný místní krajský úřad. Je však třeba zdůraznit, že u konkrétních projektů realizovaných na základě priorit a cílů stanovených hodnoceným návrhem je nutné provést jejich individuální posouzení z hlediska jejich dopadu na lokality Natura 2000.</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do realizace IP a opatření pro monitorování.</p>	<p>Přijato Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) (včetně těch, které se týkají lokalit sítě Natura 2000) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.</p>
<p>Krajský úřad Zlínského kraje</p>		
<p>Tento návrh nemusí mít sám o sobě nebo ve spojení s jinými návrhy nebo plány významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropského chráněného území nebo ptačí oblasti.</p>	<p>Zaznamenáno</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Krajský úřad Libečského kraje</p>		

<p>Požadavky na obecnou specifikaci podporovaných opatření v rámci SC 2.1: Podpora energetického přechodu na klimaticky neutrální střední Evropu je doplněna o následující požadavek</p> <p>Podporovaná opatření budou vycházet z hodnocení celkového ekologického přínosu řešení, které bude zahrnovat v případě nezbytných zásahů do krajiny a přírodních stanovišť hodnocení ekosystémových služeb poskytovaných dotčenými složkami životního prostředí a míru jejich snížení z důvodu realizace projektu, jakož i možného oslabení ekologické stability krajiny. Zvolené řešení bude vždy představovat variantu s co nejmenším negativním dopadem na krajinu a přírodní stanoviště a jeho energetická účinnost výrazně převáží nad negativními dopady na přírodní složky životního prostředí a jimi poskytované ekosystémové služby.</p>	<p>Zaznamenaná.</p> <p>To již pokrývá část 6.4 Zprávy o životním prostředí v opatření ke zmírnění č. 3, které vyžaduje, aby proces výběru projektu zajistil, aby návrhy na výrobu obnovitelné energie zohledňovaly jejich potenciální dopady na biologickou rozmanitost a druhy a stanoviště Natura 2000, hydro-morfologii, využívání vody, krajinu, hluk, vibrace a elektromagnetické dopady a ochranu kulturní krajiny.</p>	<p>Přijato.</p> <p>Opatření ke zmírnění č. 3 platné u SC 2.1 bude zváženo během procesu podávání žádosti a výběru.</p>
<p>Navrhuje se přidat následující opatření pro SC 2.2:</p> <p>Vývoj a provádění integrovaných strategií a akčních plánů v oblasti klimatu, které zlepšují odolnost a přizpůsobivost regionů střední Evropy.</p>	<p>Schváleno.</p> <p>Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do IP.</p>	<p>Přijato</p> <p>Připomínka byla zahrnuta do IP pod SC 2.2 jako příklad opatření: Vypracování integrovaných strategií a řešení ke zlepšení stredoevropských kapacit pro přípravu a přizpůsobení se změně klimatu a jejím negativním dopadům na společnost, ekonomiku a životní prostředí (např. řešením různých aspektů odolných ekosystémů).</p>
<p>Navrhuje se přidat následující opatření pro SC 4.1:</p> <p>„Vzdělávání místních a regionálních politických představitelů, úředníků státní správy a samosprávy, správy vodních toků, farmářů, učitelů středních odborných škol a projektantů v oblasti adaptace na změnu klimatu, ochrany klimatu a posilování ekologické stability krajiny.“</p>	<p>Částečně schváleno.</p> <p>Činnosti se stejným zaměřením jsou již zahrnuty do IP v rámci SC 2.2 a SC 2.4 a analyzovány ve Zprávě o životním prostředí. Tým SEA nevidí potřebu zabývat se podobnými aktivitami také v SC 4.1.i</p>	<p>Částečně přijato.</p> <p>Činnosti se stejným zaměřením jsou již zahrnuty do IP v rámci SC 2.2 a SC 2.4. Není třeba je opakovat v rámci SC 4.1.</p>
<p>Zejména v rámci specifických cílů SC 2.1 - 2.4, SC 3.2 kraj obecně doporučuje zahrnout opatření pro přímou finanční podporu implementace vhodných řešení (např. vyplývajících z příslušných strategických dokumentů) do reálné praxe a podporu za zajištění jejich dlouhodobé funkčnosti.</p>	<p>Schváleno.</p> <p>Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do realizace IP a opatření pro monitorování.</p>	<p>Přijato.</p> <p>Udržitelnost a přenositelnost řešení je jedním z klíčových požadavků pro všechny SC, které bude nutné prokázat jak ve fázi uplatňování, tak během podávání zpráv.</p>
<p>Kraj úřad Středočeského kraje</p>		
<p>Lze vyloučit významný dopad předloženého návrhu, a to samostatně nebo v souvislosti s jinými návrhy nebo záměry na ochranu nebo integritu evropských oblastí ochrany nebo ptačích oblastí určených příslušnými vládními nařízeními, které spadají do působnosti krajského úřadu.</p>	<p>Zaznamenaná</p>	<p>Zaznamenaná</p>

<p>Správa Křkonošského národního parku</p> <p>Správa KRNAP má za to, že po zahrnutí navržených zmírňujících opatření nebude mít předložený návrh významné dopady na životní prostředí a vyžaduje jejich zapracování do finální podoby. Konkrétní dopady jednotlivých podporovaných projektů by měly být hodnoceny ve fázi žádosti o podporu, tj. před jejím udělením.</p>	<p>Zaznamenáno</p>	<p>Zaznamenáno</p> <p>Udržitelnost životního prostředí bude zvážena během procesu podávání žádosti a výběru projektu.</p>
<p>Kancelář vojenského výcvikového postoiu Hradistě</p>		
<p>Dokument NESMÍ, samostatně ani v kombinaci s jinými návrhy nebo záměry, mít žádný významný vliv na příznivý stav objektů ochrany nebo celistvosti evropského památkového území Hradistě a ptačí oblasti Doupovské hory.</p>	<p>Zaznamenáno</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Německo</p>		
<p>Bavořsko</p>		
<p>Netechnické shrnutí, strana 7, v bodě SC 3.1 je uvedeno:</p> <p>„Pokud program podporuje přípravu plánů a programů dopravní infrastruktury, které by spadaly do oblasti působnosti směrnice SEA nebo protokolu SEA, musí zajistit, aby příslušné činnosti zahrnovaly požadované strategické environmentální hodnocení.“</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pokud se tím rozumí to, že by se mělo zajistit, že by SEA mělo být v případě potřeby provedeno pro investice do infrastruktury, zdá se odkaz nadbytečný, protože je to stejně upraveno zákonem. Není potřeba doporučení, aby byly dodrženy zákony. - Pokud to znamená, že implementace SEA musí být součástí financování jako povinný požadavek, zdá se to příliš přísné. Možná existují další zdroje financování, které by mohly být použity a mohly by tak ulehčit rozpočtu pro střední Evropu. <p>Odstavec by proto měl být vypuštěn</p>	<p>Schváleno</p> <p>Jelikož výběr projektu zajistí, že během implementace intervencí Interreg CE budou splněny všechny příslušné národní právní předpisy v příslušných zemích, není nutné znovu formulovat potřebu SEA.</p> <p>Zpráva o životním prostředí a její Netechnické shrnutí byly aktualizovány, aby se odstranil odkaz na závazky SEA.</p>	<p>Přijato</p> <p>Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) (včetně těch, které se týkají SEA) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.</p> <p>Souhlasíme s tím, že není nutné stanovovat, že SEA musí být prováděno s podporou Programu Interreg CE.</p>
<p>Zkratky v tabulce na str. 5f. nemusí být čtenáři okamžitě jasné: TB, CC, Mater.</p>	<p>Schváleno</p> <p>Netechnické shrnutí Zprávy o životním prostředí bylo aktualizováno, aby odráželo tuto drobnou redakční změnu.</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Belgii</p>		
<p>Programový přístup mezi SC 1.1. a SC 4.1. je poměrně široký a velmi složitý; podle kterého modelu jsou definována témata SEA (nejlépe chráněné přírodní zdroje)? Následující témata jsou nejasná:</p>	<p>Zaznamenáno</p> <p>Ano, SEA náležitě řeší flóru/faunu jak jako chráněný majetek, jak i druhy Natura 2000.</p>	<p>Zaznamenáno.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Odráží téma SEA „Biologická rozmanitost a oblasti NATURA 2000“ plně flóru / faunu jako chráněné hodnoty, nebo se úvaha zaměřuje hlavně na oblasti Natura 2000? V tomto případě by se uvažovalo o zúžení. - Odrážejí témata SEA „hmotný majetek“ a „kulturní dědictví“ plně veškerý kulturní a hmotný majetek, který je třeba chránit? - Proč téma SEA „odolnost“ nepokrývá také odolnost ekosystémů? 	<p>Ano, SEA v našem chápání plně pokrývá veškerý kulturní a materiální majetek, která je třeba chránit</p> <p>Téma SEA „odolnost“ zahrnuje systémy a problémy řešené jako součást Agendy 2030 (která tvoří žádoucí cíle pro posuzování). Odolnost ekosystémů je implicitně zvažována v rámci jiného tématu SEA: Biodiverzita, Natura 2000 a ekosystémové služby</p>	
<p>Nemělo by větší smysl prezentovat pozitivní a/nebo negativní vztahy témat SEA ke specifickým cílům (SC), spíše než jednoduše hodnotit vztahy jako silné -významné - slabé. Posouzení v tomto případě zůstává částečně nejasné.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Například implementaci SC 3.1 (dopravní projekty) doprovází utužení půdy, tj. intervence. Není jasné, proč existuje silný vztah k cíli „ochrany a zachování biologické rozmanitosti a přírodních ekosystémů“, ale slabý vztah k prevenci úbytku půdy. 	<p>Zaznamenáno</p> <p>Obrázek 59 v Kapitole 4 představuje klíčové oblasti, ve kterých může mít IP pozitivní nebo nepříznivé dopady u klíčových environmentálních podmínek EU, včetně cílů a obav v oblasti zdravotní politiky. Mělo to ukázat pouze silné stránky interakce, které mohou být buď pozitivní, nebo nepříznivé, a jsou zkoumány v následujících částech Zprávy o životním prostředí - konkrétně v její kapitole 5.</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Bělg</p>		
<p>Pojmu „krajina“ chybí jasné rozlišení mezi kulturní krajinou a přírodní krajinou, zejména pokud jde o odkaz na zemědělství.</p>	<p>Zaznamenáno, ale nepřijato. Termín krajina se používá v širokém smyslu a zahrnuje jak přírodní, tak kulturní krajinu.</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Maďarsko</p>		
<p>Ministerstvo zemědělství</p>		
<p>Z hlediska ochrany půdy jsou cíle Zprávy o životním prostředí související s Programem Interreg/Central Europe 2021-2027 (dále jen CEP) příliš obecné, ale souhlasíme s výsledkem Zprávy o životním prostředí, že Evropská unie, bohužel, v současné době nemá soudržnou a komplexní regulaci ochrany půdy.</p>	<p>Zaznamenáno</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Cíle udržitelného využívání půdy stanovené do roku 2030 k dosažení významného úsilí v boji proti desertifikaci půdy a ke zlepšení půd zasažených povodněmi jsou plně podporovány, avšak desetileté období může být pro významné výsledky příliš krátké.</p>	<p>Zaznamenáno</p>	<p>Zaznamenáno.</p>

<p>Aby byla zajištěna udržitelnost orné půdy, Maďarsko doporučuje, aby se CEP lépe zaměřil na oblasti prevence konečného využití orné půdy pro jiné účely; kromě toho zdůrazňuje význam snižování poškození erozí a zvyšování obsahu organických látek v půdě; dále také navrhuje zavedení účinných opatření ke snížení zhutnění a zdůrazňuje zde význam zavedení pobídek a dotací k dosažení cílů.</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do IP.</p>	<p>Přijato. V rámci SC 2.4 byl zahrnut další příklad opatření: Podpora inovativních řešení s přihlédnutím k příslušným regulačním opatřením a pobídkám k odvrácení degradace půdy (včetně zhutnění půdy) a zlepšení jejích vlastností, např. zvýšení obsahu organických látek v půdě.</p>
<p>Vzhledem k tomu, že kontaminace rtutí je v Maďarsku méně častá, navrhuje rozsáhlé monitorování znečištění půdy rozšířením na všechny těžké kovy a nebezpečné organické znečišťující látky.</p>	<p>Neschváleno. Tým SEA zjistil, že tento návrh nespadá do oblasti působnosti IP.</p>	<p>Zaznamenáno. Program CE nemůže takové intervence podporovat - spadaly by do rozsahu hlavních činností vnitrostátních orgánů pověřených monitorováním znečištění půdy.</p>
<p>Pokud jde o využívání půdy, Maďarsko souhlasí s trendy identifikovanými v CEP a podporuje očekávané důsledky. Vzhledem k velmi obecnému znění a tomu, že by to mohlo vést k nedorozuměním, však nesouhlasíme s větou na straně 13., která zní: „Avšak vzhledem k nedávnému pokroku/výsledkům zalesňování by mohlo být realistickým cílem obnovit do roku 2020 alespoň 15 procent poškozených ekosystémů a lépe integrovat biologickou rozmanitost do zemědělství a lesnictví.“ V oblasti Velké pláně je jasně vidět, že degradace stanovišť spíše souvisí s nevhodnou zemědělskou technologií (zejména s odvodněnými oblastmi a špatným vodohospodářstvím) než zalesňováním. Jedním z hlavních důsledků je pokles podzemní vody na některých místech až o 4–6 metrů, což nepříznivě ovlivní původní porosty stromů, jako je stepní dubový les na písčitém podkladu (<i>Festuco rupicolae-Quercetum roboris</i>). Podle našich nejnovějších znalostí lze erozi a deflaci neúčinněji snížit ochranným zalesněním, takže výsadba různých stromových porostů na těchto místech není považována za výsledek degradace stanoviště, ale naopak za ochranu stanoviště. Proto prosím odpovídajícím způsobem revidujte výše uvedenou větu tak, aby nevyznělo označení zalesňování jako negativní důvod.</p>	<p>Zaznamenáno. Konečné znění IP a Zpráva o životním prostředí nejsou v rozporu s danou otázkou.</p>	<p>Zaznamenáno.</p>
<p>Ministerstvo vnitra</p>		
<p>Jako prioritní tematické oblasti pro podporované projekty doporučujeme zahrnout do prioritní PO2 integrované řešení hospodaření s dešťovou vodou a přirozené zadržování vody.</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do IP.</p>	<p>Přijato. Toto téma je již pokryto Programem Interreg CE v rámci SC 2.2. IP zahrnul také další odkaz na hospodaření s dešťovou vodou a zadržování vody. Seznam příkladů opatření je třeba chápat jako neúplný seznam.</p>

<p>Jedním z výsledků projektu LIFE-MICCAC vedeného Ministerstvem vnitra je Průvodce adaptací, který představí řešení pro přirozené zadržování vody a postup a kroky jeho vytvoření, na druhé straně bude zahrnovat možné adaptační kroky pro obce na místní úrovni. Průvodce bude brzy zveřejněn a v případě potřeby jej lze jako příklad dobré praxe připojit k příslušným prioritám Programu Interreg CE.</p>	<p>Zaznamenáno</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Itálie</p>		
<p>Ministerstvo ochrany životního prostředí, půdy a moře</p>		
<p>Konzistence cílů intervence je rámcem zmíněné směrnice, která je v současné době popsána pouze pro eutrofizaci, ale měla by se zabývat také dopady na zdraví, pohodu a ekosystémy s ohledem na „dosažení národního cíle snížení expozice u SO₂ a NO_x.“ S odkazem na znečištění ovzduší je mezi podmínkami akcí programu nutné vzít v úvahu splnění standardů stanovených WHO obecně a/nebo pro Evropu (přísnější než současná ustanovení právních předpisů EU, ale vědecky podložená): WHO Evropa - Globální aktualizace pokynů pro kvalitu ovzduší 2005 (PM O₃ NO₂ SO₂)</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do IP.</p>	<p>Přijato Odkaz na standardy WHO byl zahrnut do specifikace následujícího příkladu opatření v rámci SC 2.5: Podpora a implementace integrovaných koncepcí městské mobility včetně např. dopravy s nulovými emisemi včetně jízdy na kole a monitorovacích strategií, které přispívají ke zlepšování řízení kvality ovzduší snižováním expozice obyvatelstva emisím souvisejícím s dopravou (znečištění ovzduší a hluk) na základě platných pokynů WHO a směrnice EU.</p>
<p>Program předpokládá koordinaci mezi „<i>různými menšími funkčními oblastmi</i>“, ale měl by rovněž zajistit vertikální koordinaci mezi evropskou, národní, regionální a místní úrovní a podporovat takové řízení, aby byla zajištěna účinnost všech iniciativ; plány a programy jsou koherentní na všech úrovních a všichni zúčastnění aktéři znají všechny strategie.</p>	<p>Neschváleno. Tým SEA zjistil, že tento návrh nespadá do oblasti působnosti IP.</p>	<p>Zaznamenáno. Cíl lepší soudržnosti politik v návaznosti na meziodvětvový přístup a podporu horizontální a vertikální spolupráce příslušných aktérů je výslovně řešen v SC 4.1: Posílení správy pro integrovaný územní rozvoj ve střední Evropě.</p>
<p>Pokud jde o ekonomickou kapacitu, prohlášení „<i>Vzhledem k velkým environmentálním, sociálním, ekonomickým a územním dopadům, které může mít změna klimatu, je třeba podporovat a rozšiřovat adaptační a zmírňující opatření, včetně úvahy, že opatření v oblasti řízení rizik mohou vyžadovat také velké investice</i>“, měla by být provedena další studie k tématu upřesňující a rozšiřující koncept velkých investic.</p>	<p>Neschváleno. Tým SEA zjistil, že tento návrh nespadá do oblasti působnosti IP.</p>	<p>Zaznamenáno. Investice do přizpůsobování se změně klimatu jsou specifické v daném kontextu. Rozsah navrhovaných projektových intervencí je třeba určit případ od případu, taková studie však jde nad rámec IP.</p>
<p>Program Interreg má mezery při navrhování pouze opatření zaměřených na snížení akustického dopadu výroby elektřiny a infrastruktur silniční dopravy, místo aby zohledňoval i hluk způsobený železnicemi, letišti a průmyslovými podniky, který je zahrnut v cílech směrnice 2002/49/ES.</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do IP.</p>	<p>Přijato V IP v SC 2.1, SC 2.5 a SC 3.1 bylo výslovně zdůrazněno, že návrh opatření by měl zohledňovat zejména dopady na životní prostředí, jako je hluk z výroby obnovitelné energie, městská mobilita a doprava. Kromě toho snížení znečištění životního prostředí, včetně hluku, a jejich dopadů na zdraví zahrnovalo</p>

		jednu z tematických oblastí v rámci SC 2.4 a v příkladech opatření v rámci SC 2.5.
Přijaté politiky by měly obsahovat účinnější opatření k dostatečnému zlepšení kvality ovzduší. Měla by být aplikována a definována další opatření a doporučení, a jakmile budou definována, měla by být vyhodnocena a ověřena z hlediska jejich účinnosti při snižování expozice občanů znečištění ovzduší. Role veřejného mínění by měla být dále zdůrazněna poskytováním jasnějších informací občanům.	Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do IP.	Přijato Snížení znečištění ovzduší je zvláště zdůrazněno v tematických oblastech SC 2.4 a příkladech opatření v rámci SC 2.5.
„Alpská úmluva z roku 1991“ musí být považována za závaznou (alespoň pro ty země alpského oblouku, které ji podepsaly), zejména pokud jde o opatření přijatá v rámci SC 3.1 „ <i>Zlepšení dopravního spojení venkovských a okrajových regionů ve střední Evropě</i> “ a související Protokol o dopravě z roku 2000, z kterého by měla být převzata omezující kritéria pro projekty trans-alpské a infra-alpské silniční infrastruktury.	Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do realizace IP a opatření pro monitorování.	Přijato Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) (včetně těch, které se týkají Alpské dohody) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.
S ohledem na specifický cíl 2.1 „ <i>Podpora energetického přechodu ke klimaticky neutrální střední Evropě</i> “, a zejména na iniciativy, které lze v Programu vyzdvihnout z hlediska výroby energie z obnovitelných zdrojů a energetická účinnost, které mohou nastat v souvislosti s energetickou infrastrukturou, bude vhodné věnovat zvláštní pozornost ochraně, již od raného stadia, zejména na alpských územích, vodních zdrojů obecně a konkrétně řek, jezerních systémů a mokřadů v jejich rozmanitých složkách a hodnotách, ekosystému, přírody, geomorfologie a půdy, a ochraně jejich kulturní identity, zdroje pro udržitelný rozvoj cestovního ruchu a rekreace (cenné také v horských a okrajových oblastech). V této souvislosti by mělo být při všech opatřeních Programu zvaženo provedení toho, co bylo stanoveno na nedávné XVI. Konferenci Alpské úmluvy, která se konala dne 10. prosince 2020 a které se účastnilo mnoho ministrů různých členských států a delegátů Evropské unie, kteří podepsali „ <i>Deklaraci XVI. Alpské konference o integrovaném a udržitelném vodním hospodářství v Alpách</i> “ a která konkrétněji uvedla jako příklad nedávné pokyny italského ministerstva životního prostředí „ <i>DD STA 29</i> “ a „ <i>DD STA 30</i> “, respektive „ <i>Pokyny pro ekologické hodnocení ex-ante derivací vody ve vztahu k cílům kvality životního prostředí</i> “ a „ <i>Pokyny pro aktualizaci metod pro stanovení</i>	Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do realizace IP a opatření pro monitorování.	Přijato Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce. Kromě toho byl do IP v části SC 2.1 zahrnut konkrétní odkaz na Alpskou úmluvu.

<p><i>minimálního životně důležitého toku, aby bylo zajištěno zachování vody u ekologických odtoků na podporu dosažení cílů kvality životního prostředí“.</i></p>		
<p>Není jasné u prohlášení týkající se účinků vytvořených programem, že jsou převážně pozitivní, a možné negativní a omezené dopady jsou brány v úvahu pouze v případě, že jsou aktivovány: „... v případě přeshraničních politických/strategických rámců a zásahů do infrastruktury v příhraničních oblastech, na které by nezávisle navázaly investice mimo rámec programu Interreg CE“.</p> <p>Dále není jasné, zda hodnocení zohledňovalo pouze takzvané intervence „s omezenými investicemi“, nebo zda byly rovněž brány v úvahu účinky jakéhokoli jiného „investičního charakteru“ pilotních a experimentálních opatření, a v případě negativní reakce, kdy budou vyhodnoceny, pokud budou aktivovány později.</p>	<p>Zaznamenáno.</p> <p>Dopad každé projektové žádosti na životní prostředí bude vždy posuzován případ od případu - a to jak na obecné úrovni (zmírňující opatření č. 1), která vyžaduje environmentální udržitelnost již od návrhu, tak i s ohledem na konkrétní obavy uvedené v opatřeních pro zmírnění a posílení pro každý SC.</p>	<p>Přijato</p> <p>Přístup „environmentální udržitelnost již od návrhu“ byl zdůrazněn jako horizontální zásada pro provádění opatření a příslušná zmírňující opatření byla začleněna do příslušných SC.</p>
<p>Zpráva o životním prostředí bere v úvahu dlouhodobé účinky na zdraví obyvatel vystavených hluku, zejména hluk z provozu na pozemních komunikacích, vlivy jako je mrzutost, poruchy spánku, negativní účinky na kardiovaskulární a metabolický systém, jakož i kognitivní poruchy u dětí. Studie sdíleným způsobem nezohledňuje patologie a vlivy hluku na sluchový systém s dopady na sluchové funkce a schopnosti, omezené pouze na pracovní činnosti, a spojené s hlukem a s vyššími hladinami zvuku, než jaké lze připsat zdrojům antropogenního hluku.</p> <p>Zpráva o životním prostředí Programu Interreg Central Europe je v souladu se strategiemi Evropské komise a se směrnicí EU o hluku v životním prostředí (2002/49/ES), kterou Itálie zavedla a od roku 2007 přispívá v oblasti hlukových map a plánů opatření na snížení populace vystavené hluku.</p> <p>Údaje obsažené ve Zprávě o životním prostředí odkazují na studie a výsledky odvozené z uplatnění směrnice 2002/49/ES, jsou tedy sdílené a správné.</p>	<p>Zaznamenáno</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Část „Přizpůsobení se změně klimatu, včetně přírodních rizik a zvládnání přírodních katastrof“, nezohledňuje jasně dlouhodobé účinky, zejména ty nepřímé. Snížení dopadu přírodních rizik může mít významné důsledky plynoucí z opatření správy a řízení, které odkazují na různé dimenze, například ekonomické a sociální. V tomto rámci by se koncepty odolnosti a adaptace měly přesunout z pasivní odolnosti („reakce a zotavení“) na aktivní</p>	<p>Neschváleno.</p> <p>Koncept odolnosti použitý v SEA zahrnuje aktivní transformační odolnost</p>	<p>Zaznamenáno</p>

<p>(„transformativní odolnost“), kde adaptace a systémové změny představují výchozí bod koncepce odolnosti jako součásti udržitelnosti.</p>		
<p>Obsahová analýza i struktura možných budoucích scénářů jsou koherentní a vyčerpávající v souvislosti s environmentální otázkou ovlivněnou Programem. U těchto scénářů však nebyla provedena žádná alternativa k porovnání cílů návrhu Programu, více než „nulová alternativa“, a zejména tento druh programů se může často také zaměřit na srovnání odlišného rozložení finančních zdrojů dostupných v rámci určené intervenční strategie.</p> <p>Pokud jde o „nulovou alternativu“ koncipovanou jako srovnání různých scénářů při neexistenci programu a která zdůrazňuje a ve skutečnosti posiluje přínos k udržitelnosti návrhu programu, je vhodné zdůraznit přidanou hodnotu „spolupráce“ při dosahování stanovených cílů environmentální udržitelnosti.</p>	Zaznamenáno	Zaznamenáno
<p>Stejně tak souhlasíme se strukturou kapitoly 6 Zprávy o životním prostředí, kde jsou doporučení pro fázi plnění programu jak v plánovacím, tak v intervenčním měřítku, i když je třeba poznamenat, že v některých případech jsou projevy obecné, a lze je připsat spíše indikacím udržitelných cílů/přístupů než indikacím k jejich dosažení, jako jsou: kritéria pro výběr intervencí nebo metody implementace, a proto by mohly být při vedení intervenčních strategií neúčinné.</p> <p>Jako příklady uvedené pro specifický cíl:</p> <p>3.1 snížit potřebu dopravy; snížit fragmentaci stanovišť nebo snížit dopady dopravních systémů na ovzduší;</p> <p>3.2 ekologičtější udržitelná mobilita</p>	Zaznamenáno	Zaznamenáno
<p>Tato doporučení mohou být pro cíle environmentální udržitelnosti cenná, na rozdíl od toho, co bylo navrženo pro konkrétní cíle uvedené níže, pro které jsou poskytována doporučení a prováděcí pokyny pro fázi výběru intervencí:</p> <p>2.1: Podpora energetického/klimatického přechodu</p> <p>2.2 : Odolnost vůči změně klimatu</p> <p>Zejména u konkrétního cíle 2.1 Podpora energetického přechodu ke klimaticky neutrální střední Evropě:</p> <p>Podle Zprávy o životním prostředí SEA „Proces výběru projektu by měl zajistit, aby návrhy na výrobu obnovitelné energie zohledňovaly jejich potenciální dopady“. Jelikož si program klade za cíl být v souladu s příslušnými cíli politiky v</p>	Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínky do realizace IP a opatření pro monitorování.	Částečně přijato Udržitelnost životního prostředí bude zvážena během procesu podávání žádosti a výběru projektu. Pokud jde o snižování emisí skleníkových plynů a uhlíkové stopy, taková kvantifikace během výběru není proveditelná z důvodu měkkého charakteru opatření nebo pilotního rozsahu intervencí podporovaných programem. Mohlo by to však být zváženo během hodnocení dopadu programu.

<p>oblasti změny klimatu, jako je cíl v oblasti klimatické neutrality k dosažení nulových emisí skleníkových plynů do roku 2050, je výběr projektů založen také na kvantifikaci jejich příspěvku k dosažení tohoto cíle, například ke snižování emisí skleníkových plynů a k posuzování jejich uhlíkové stopy.</p>		
<p>Podle Zprávy o životním prostředí SEA „Proces výběru projektu by měl zohledňovat a oceňovat osvědčené postupy v oblasti environmentální udržitelnosti již od návrhu.“ Výběr projektu by měl být založen na vyhodnocení potenciálních dopadů projektů, hodnocených v průběhu jejich životního cyklu s využitím metodik, jako je LCA (Life Cycle Assessment), a podle obecných metodických pravidel, jako je PEFCR (Product Environmental Footprint Category Rules) nebo PCR (Product Category Rules), jsou-li k dispozici. V této souvislosti navrhuje projekt Interreg Europe LCA4Regions hodnotný přístup, který by měl přispět k efektivnější implementaci nástrojů environmentální politiky, prostřednictvím aplikace „diet life cycle med“ rozšířením používání metod životního cyklu jako holistického přístupu při navrhování a provádění veřejných politik týkajících se ochrany životního prostředí a efektivního využívání zdrojů.</p> <p>Toto opatření by mělo být zahrnuto do kapitoly 6.1 - Navrhovaná opatření ke zmiňování a posílení, protože přístup založený na komplexním posouzení dopadů produktu nebo procesu v průběhu životního cyklu může zabránit přesunu zátěže z jedné části životního cyklu produktu do jiného (například z výroby na spotřebu). Podobně lze na přesun zátěže pohlížet z hlediska prostorového a časového řešení, jako je přenos problémů z EU mimo ni nebo ze současných na budoucí generace (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/better-regulation-toolbox-64_en_0.pdf).</p>	<p>Neschváleno. Metodiky LCA (Life Cycle Assessment) mají tendenci být aplikovány hlavně na produkty a jsou příliš složité pro plány a programy.</p>	<p>Zaznamenáno Během procesu podávání žádosti a výběru bude zvážena udržitelnost životního prostředí, ale nebude možné požadovat od žadatelů podrobné LCA, protože by to bylo příliš složité.</p>
<p>A konečně, Program by měl vybrat projekty, které podporují „preventivní přístup“ u všech otázek politiky životního prostředí upřednostňováním strategií zaměřených na prevenci a snižování dopadů na životní prostředí, jako jsou ty, které se řídí zásadou „snižování potřeby dopravy“ a „předcházení vzniku odpadu““, podle logiky převzaté z pyramidy hierarchie odpadu.</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínky do realizace IP a opatření pro monitorování.</p>	<p>Přijato. Přístup „environmentální udržitelnosti již od návrhu“ byl začleněn jako horizontální princip pro realizaci v IP.</p>
<p>Jak bylo uvedeno výše v kapitole „Navrhovaná opatření pro monitorování“ Zprávy o životním prostředí, tým odborníků SEA uvádí, že nezjistil žádný potenciálně nepříznivý dopad a</p>	<p>Schváleno. Opatření týkající se monitorování byla zahrnuta do závěrečné zprávy SEA a</p>	<p>Přijato Zvláštní ustanovení o monitorování budou později uvedena v</p>

<p>nepředkládá konkrétní doporučení pro monitorování, pokud by na jedné straně došlo k odklonu od ustanovení nařízení SEA - které v obsahu Zprávy o životním prostředí specifikuje opatření předpokládaná pro provádění monitorování životního prostředí v rámci programů, jako jsou: metodika, aktéři, zdroje, podávání zpráv - na druhé straně je proto nutné poukázat na to, že monitorování životního prostředí monitoruje dosažení stanovených cílů environmentální udržitelnosti, ověřuje konzistenci potenciálního odhadu zvýrazněných pozitivních a negativních účinků a „měří“ odchylky v charakteristikách a stavu složek životního prostředí ovlivněných programem, rovněž s ohledem na přínosy odvozené z provádění strategie programu.</p> <p>Je proto nutné vypracovat na základě výsledků procesu hodnocení opatření vztahujících se k monitorování také na základě výsledků Monitorování životního prostředí Programu INTERRG 2014-20, které bylo zmíněno, ale v dokumentech zadaných ke konzultaci nebyly nalezeny žádné podrobné informace.</p>	<p>klíčové zásady budou zahrnuty do Prohlášení k životnímu prostředí, které doprovází navrhovaný IP.</p>	<p>samostatném programovém dokumentu (programové příručce).</p>
<p>Pokud jde o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA) lokalit Natura 2000, které pokrývají velkou část oblasti Programu, vztahující se k typu opatření, která mohou být prováděna, ačkoli úroveň strategické orientace neumožňuje konkrétní posouzení lokalit, lze jej odložit do dalších fázích implementace, je nutné uvést, jak je s tímto aspektem zacházeno, a rovněž uvést jakékoli náznaky podle úrovně makro typologií oblastí a makro typologií intervence.</p>	<p>Zaznamenáno. Takové opatření je již zahrnuto v navrhovaných opatřeních ke zmírnění a posílení ve Zprávě o životním prostředí.</p>	<p>Zaznamenáno Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) (včetně těch, které se týkají posuzování vlivů na životní prostředí lokalit sítě Natura 2000) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.</p>
<p>Ústav pro ochranu životního prostředí a výzkum</p>		
<p>S odkazem na znění „Návrhu Programu Interreg CE na období 2021–2027“ vychází tento z přístup, který uplatňoval Program Interreg CE na období 2014–2020. Program Interreg CE 2021-2027 bude prováděn v souladu s příslušným regulačním rámcem. Program tak staví na zkušenostech a odborných znalostech získaných v rámci probíhajícího programu Interreg CE pro období 2014-2020 ze strany 19 Zprávy o životním prostředí. Chybí informace o tom, jak byly brány v úvahu údaje o monitorování a environmentální výsledky Programu 14-20. Ve Zprávě o životním prostředí by měl být k dispozici krátký popis, protože tento dokument by měl být sám o sobě explicitní a měl by zahrnovat všechny prvky nezbytné pro hodnocení.</p>	<p>Přijato Klíčové zásady týkající se monitorování byly zahrnuty do závěrečné Zprávy o životním prostředí a do Prohlášení k životnímu prostředí, které doprovází navrhovaný IP.</p>	<p>Přijato IP staví na minulých zkušenostech z Programu Interreg CE2014-2020, např. na integraci výsledků operačního hodnocení (jak je dále uvedeno v kapitole 1.2 IP, získané zkušenosti) a zapojení do procesu rozsáhlého zapojení partnerů (jak je dále uvedeno v kapitole IP 4). Zvláštní ustanovení o monitorování budou později uvedena v samostatném programovém dokumentu (programové příručce).</p>

<p>Analýza konzistence cílů IP a dalších příslušných Plánů a Programů opírajících se o stejnou oblast.</p>	<p>Neschváleno. Programová oblast CE je příliš rozsáhlá, takže takový úkol není proveditelný.</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>SC 3.1 s ohledem na otázku životního prostředí „Vzduch“ (str. 84) „SC 3.1. zahrnuje tematické oblasti a orientační příklad opatření za účelem zlepšení mobility a dostupnosti venkovských a okrajových regionů, zejména s ohledem na jejich propojení s hlavními dopravními koridory a uzly EU. Všechny tyto zásahy představují jak příležitost, tak rizika z hlediska ochrany ovzduší a navrhuje se „zajistit, aby návrhy na rozvoj nové infrastruktury zahrnovaly posouzení potenciálních přeshraničních dopadů, pokud a kde to vyžaduje směrnice EIA a úmluva z Espoo.“ I v případě, že by mohlo dojít k přeshraničním dopadům, je políčko pro přeshraniční charakter (TB) označeno zeleně, což znamená výhodu.</p>	<p>Schváleno. Přeshraniční dopad v hodnotící tabulce pro ovzduší byl označen T (nikoli T +), což znamená potenciálně nepříznivé dopady. Použití barev však bylo špatné a bylo opraveno tak, aby odrazilo tuto skutečnost. Závěrečná prezentace synergických a kumulativních dopadů celého návrhu Interreg Central Europe 2021-2027 v oddíle 5.2.10 však správně naznačuje potenciálně nepříznivé dopady.</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Pokud u environmentální otázky nejsou vyloučena rizika pro „ovzduší“, u témat „Vody“ a „Půdy“ je uvedeno, že „vzhledem k „neinvestičnímu“ charakteru IP se takové přímé dopady během životnosti tohoto IP neočekávají a jsou navržena pouze obecná zmírňující opatření a doporučení. Aby se zajistil soulad mezi ustanoveními mezi všemi otázkami životního prostředí, měly by být rovněž identifikovány možné dopady pro oblast „Vody“ a „Půdy“. V této fázi se považuje za rozumnější určit možné účinky, které by mohly být dále zkoumány nebo zamítnuty během fáze provádění programu.</p>	<p>Schváleno Začleněno do zprávy SEA.</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Co se týká SC 2.2, mohlo dojít k chybě, protože sloupec TB je označen zeleně (voda, str. 87).</p>	<p>Neschváleno. Očekáváme, že opatření navrhovaná v rámci SC 2.2. mohou mít převážně pozitivní přeshraniční dopad na vodní útvary.</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Odstavec 5.2.10 „Synergické a kumulativní dopady celého návrhu Interreg Central Europe na období 2021–2027“ neposkytuje analýzu kumulativního a synergického dopadu, ale spíše souhrn dopadů identifikovaných v předchozích odstavcích. Kumulativní dopady, které by mohly být relevantními, jsou ve skutečnosti kombinovanými výsledky činností (a kombinovaných účinků těchto aktivit), nejen pouhým shrnutím.</p>	<p>Neschváleno. Na obecné úrovni, ve které program CE působí, nelze posoudit kumulativní a synergické dopady jeho (očekávaných velmi geograficky rozptýlených) intervencí v oblasti programu.</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Na str. 106 se uvádí, že „IP nezahrnuje zvláštní ustanovení pro budoucí monitorování a hodnocení programu. Podrobná opatření pro monitorování nebudou součástí IP, ale budou stanovena v samostatném dokumentu později. Vzhledem k tomu, že IP nemá žádné</p>	<p>Přijato Klíčové zásady týkající se monitorování byly zahrnuty do závěrečné Zprávy o životním prostředí a do Prohlášení k životnímu</p>	<p>Zaznamenáno Ustanovení o monitorování IP budou později uvedena v samostatném programovém dokumentu (programové příručce).</p>

<p>potenciálně významné nepříznivé dopady na životní prostředí, tým SEA nemá žádná konkrétní doporučení pro monitorovací opatření podle přílohy I směrnice o SEA, bod i.“ Přestože SC nejsou dosud definovány, ve Zprávě o životním prostředí jsou již identifikovány některé možné dopady IP, pak by měl být v dokumentu předloženém v této fázi uveden popis nastavení monitorování, jak to předpokládá proces SEA</p>	<p>prostředí, které doprovází navrhovaný IP.</p>	
<p>Polsko</p>		
<p>V kapitole 5.2.5, strategický cíl 2.1, se uvádí, že „některá podporovaná opatření by mohla způsobit významné riziko pro biologickou rozmanitost a lokality Natura 2000. Jedná se primárně o opatření související s výrobou obnovitelné energie s potenciálními riziky, tj. vliv na ptáky, netopýry a migraci velkých šelem (větrné farmy), motýly a opylující hmyz (solární farmy) nebo vodní ekosystémy (vodní elektrárny). Tomuto cíli je přiřazeno -1, což znamená, že dopad je relativně negativní. Mělo by být vysvětleno, proč tomuto cíli není přiřazena hodnota -2 (výrazně negativní dopad), protože popis jasně uvádí, že tento dopad může být významný. V souvislosti s těmito informacemi by měla být ověřena a harmonizována i další ustanovení zprávy o životním prostředí, například ta v kapitole 5.2.2 „nepředpokládají se žádné potenciálně významné nepříznivé dopady ani pro realistický nejhorší scénář implementace programu“. Pokud je pravděpodobný významný negativní dopad na Natura 2000 s ohledem na provádění ustanovení návrhu dokumentu, měla by být zpráva doplněna, jak to vyžadují právní předpisy EU v této oblasti.</p>	<p>Schváleno. Jelikož význam dopadu do značné míry závisí na rozsahu projektů i na jejich umístění, nelze jej hodnotit na strategické úrovni (jak je zpracováno v kapitole Zprávy o životním prostředí 5.2.10), text je revidován na: „<i>některá podporovaná opatření v jeho rámci by mohla způsobit určité riziko pro biologickou rozmanitost a síť Natura 2000.</i>“</p>	<p>Zaznamenáno.</p>
<p>Co se týče přeshraničních účinků, v kapitole 5.2.2 se uvádí, že „přeshraniční účinky programu jsou do značné míry pozitivní“, avšak zde jsou negativní účinky stále pravděpodobné, například u strategického cíle 3.1 (kapitola 5.2.5). Mělo by být vysvětleno, zda se tyto negativní přeshraniční dopady vyskytnou pouze v dané oblasti;</p>	<p>Neschváleno. Zpráva o životním prostředí, část 5.2.10. představuje synergické a kumulativní dopady celého návrhu Interreg Central Europe 2021-2027, včetně jeho potenciálních přeshraničních dopadů. Část 6.7.1 Zprávy o životním prostředí a část 6.8.3 rovněž navrhuje opatření pro včasné a účinné předvídání a řízení jakýchkoli potenciálních přeshraničních dopadů.</p>	<p>Zaznamenáno.</p>
<p>Zpráva o životním prostředí poukazuje na potenciální kumulativní dopady, např. pro specifický cíl 2.1 (kapitola 5.2.3 a kapitola 5.2.6), avšak není uveden žádný podrobný</p>	<p>Neschváleno. Zpráva o životním prostředí, část 5.2.10. představuje synergické a kumulativní</p>	<p>Zaznamenáno</p>

popis. Popis by pak měl být podrobnější, pokud je to možné, s výhradou přiměřenosti k návrhu <i>Programu Interreg CE</i> .	dopady celého návrhu Interreg Central Europe 2021-2027.	
Zpráva o životním prostředí neposkytuje žádnou metodiku monitorování a frekvenci monitorování. Podle čl. 10 odst. 1 směrnice SEA je monitorování povinné v případě výskytu významných dopadů na životní prostředí (tato možnost by měla být vysvětlena s ohledem na připomínku 1). Podle polské legislativy (čl. 55 odst. 5 zákona o EIA) je orgán připravující návrh dokumentu povinen sledovat dopady implementace ustanovení přijatého dokumentu bez ohledu na typ identifikovaných dopadů. Potřeba monitorování byla rovněž zdůrazněna ve stanovisku ke zprávě o rozsahu působnosti (dopis ředitele odboru pro posuzování vlivů na životní prostředí Generálního ředitelství pro ochranu životního prostředí ze dne 17. července 2020.	Schváleno Klíčové zásady týkající se monitorování byly zahrnuty do závěrečné Zprávy o životním prostředí a do Prohlášení k životnímu prostředí, které doprovází navrhovaný IP.	Přijato Zvláštní ustanovení o monitorování budou později uvedena v samostatném programovém dokumentu (programové příručce).
Technická poznámka - v netechnickém shrnutí není žádná legenda k tabulkám CS 1.1 - CS 4.1, což znemožňuje jejich správnou interpretaci. Vzhledem k tomu, že souhrn může fungovat jako nezávislá studie, je třeba legendu přidat.	Schváleno. Netechnické shrnutí Zprávy o životním prostředí bylo aktualizováno, aby odráželo tuto drobnou redakční změnu.	Zaznamenáno
V souvislosti s informacemi poskytnutými v úvodu netechnického shrnutí, podle nichž může program <i>Interreg CE „podléhat dalším konzultacím a změnám“</i> , poukazujeme na to, že v případě doplnění návrhu dokumentu o nová ustanovení, která by mohla ovlivnit přírodní prostředí, bude nutné zvážit opakování určitých prvků strategického environmentálního hodnocení nebo jeho opakované provádění v důsledku těchto změn při přijetí dokumentu.“	Zaznamenáno	Zaznamenáno.
Slovensko		
Ministerstvo životního prostředí - sekce environmentálních projektů		
Bez připomínek	Zaznamenáno	Zaznamenáno
Ministerstvo životního prostředí - sekce geologie a přírodních zdrojů		
Bez připomínek	Zaznamenáno	Zaznamenáno
Ministerstvo životního prostředí - sekce správa vod		
Bez připomínek	Zaznamenáno	Zaznamenáno
Ministerstvo životního prostředí - sekce ochrana ovzduší		
Bez připomínek	Zaznamenáno	Zaznamenáno
Ministerstvo hospodářství		
Bez připomínek	Zaznamenáno	Zaznamenáno
Nitrianský kraj		

<p>Vyžaduje, aby byla respektována slovenská legislativa týkající se ochrany životního prostředí a lokalit Natura 2000 na Slovensku.</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínky do realizace IP a opatření pro monitorování.</p>	<p>Přijato Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.</p>
<p>Banskobystrický kraj</p>		
<p>Bez připomínek</p>	<p>Zaznamenáno</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>Asociace domovních samospráv (Združenie domových samospráv (ZDS))</p>		
<p>Vyžaduje vizualizaci změny klimatu na Slovensku v čárovém diagramu: vědci analyzovali data za roky 1908 až 2018 a výsledky zpracovali do tohoto grafu; každý proužek představuje jeden rok a jeho barva a intenzita označují charakter daného roku.</p>	<p>Neschváleno. Program Interreg CE pokrývá mnohem širší oblast než Slovensko. Zdá se, že připomínka je napsána pro jiný programovací proces.</p>	<p>Neschváleno.</p>
<p>Žádost o vyhodnocení polohy projektu z hlediska termální mapy zpracované satelitním zobrazováním (infračervené zobrazování volně dostupné ze satelitu LANDSAT-8) a srovnání s vodními útvary, mapami sucha, jakož i mapami srážek a teplot vzduchu a na základě jejich vyhodnocení navrhnout vhodná adaptační a zmírňující opatření podle strategického dokumentu Slovenské republiky „Strategie adaptace Slovenské republiky na nepříznivé důsledky změny klimatu“ schváleného usnesením vlády SR č. 148/2014 do následujících fází projektové dokumentace projektu.</p>	<p>Neschváleno. Umístění projektů, které budou podporovány Programem Interreg CE, není dosud známo. Zdá se, že připomínka je napsána pro jiný programovací proces.</p>	<p>Neschváleno.</p>
<p>Požadavek na důsledné uplatňování strategického dokumentu Slovenské republiky „Strategie pro přizpůsobení Slovenské republiky nepříznivým dopadům změny klimatu“ schváleného usnesením vlády SR č. 148/2014 a uvedení charakteristik nejdůležitějších opatření, podle kterého bude navrhovatel v souladu s §3 odst. 5 zákona č. 543/2002 Sb. povinen jej začlenit do projektové dokumentace projektu.</p>	<p>Neschváleno. Program Interreg CE pokrývá mnohem širší oblast než Slovensko. Zdá se, že připomínka je napsána pro jiný programovací proces.</p>	<p>Neschváleno.</p>
<p>Vodní hospodářství, zajištění zdravého vodního režimu a řešení změny klimatu je komplexní a systematická činnost; podle §3 odst. 4 až 5 zákona č. 543/2002 Sb. jsou právnické osoby povinny zpracovat environmentální opatření do projektové dokumentace. Způsob řešení problému je na rozhodnutí navrhovatele, musí však splňovat určité kvalitativní a technické parametry.</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínky do realizace IP a opatření pro monitorování.</p>	<p>Přijato Přístup „environmentální udržitelnost již od návrhu“ byl zdůrazněn jako horizontální zásada pro provádění opatření a příslušná zmírňující opatření byla začleněna do příslušných SC. Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) bude zajištěn</p>

		začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.
Požádat o důsledné uplatňování a začlenění Programu odpadového hospodářství Slovenské republiky do závazné části dotčeného strategického dokumentu.	Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínky do realizace IP a ujednání pro monitorování.	Přijato Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.
Požadavek, aby veřejné prostory a architektonické řešení veřejných prostorů v podobě fasád, exteriérů a společných interiérových prvků zahrnovaly také nemovitá umělecká díla neoddělitelná od samotné budovy (socha, sochařství, reliéf, fontána atd.).	Irelevantní Program Interreg CE nezahrnuje projekty pro veřejná prostranství a architektonická řešení veřejných prostranství. Zdá se, že připomínka je napsána pro jiný programovací proces.	Irelevantní
Žádáme v závazné části územního plánu uvést dodržování metodiky Minimálních standardů vybavení obcí, Bratislava 2010.	Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínky do realizace IP a opatření pro monitorování.	Přijato Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.
Žádáme, aby závazná část územního plánu uváděla soulad s metodikou Evropské komise PŘÍRUČKA PRO PODPORU VÝBĚRU, NÁVRHU A PROVÁDĚNÍ OPATŘENÍ K ZADRŽENÍ PŘÍRODNÍCH VOD V EVROPĚ	Částečně schváleno Ačkoli se zdá, že připomínka je napsána pro jiný programovací proces, naznačuje užitečný zdrojový materiál, který by mohl být zohledněn při implementaci IP.	Zaznamenáno.
Požadujeme, aby kritérii pro hodnocení projektu bylo podrobné rozpracování v textové a grafické části dopravního spojení, jakož i celková organizace dopravy v oblasti související s navrhovanou činností v souladu s příslušnými normami STN a Technickými podmínkami SSC .	Irelevantní Program Interreg CE pokrývá mnohem širší oblast než Slovensko. Zdá se, že připomínka je napsána pro jiný programovací proces.	Irelevantní
Žádáme, aby byla parkovací místa řešena ve formě podzemních garáží pod budovami a povrch plochy byl považován za místní park. Doporučujeme maximální využití střech parkovacích domů jako travnatá hřiště nebo venkovní cvičiště.	Irelevantní Interreg CE nebude financovat parkovací místa.	Irelevantní

<p>Požadujeme plně respektovat Technicko-kvalitativní podmínky MDVRR SR, část 9 - Materiály chodníků a jiných dlažebních ploch, Technické podmínky pro návrh odvodňovacího zařízení na silnicích a další uvedené technické předpisy.</p>	<p>Irelevantní Interreg CE nebude financovat parkovací místa.</p>	<p>Irelevantní</p>
<p>V případě nutnosti parkování na povrchu i na plochých střechách a jiné vyztužené vodorovné ploše požadujeme použití drenážní dlažby, která zajistí minimálně 80% podíl průsakové plochy prokazatelně zadržující minimálně 8 l vody / m2 prvních 15 minut deště a snížení tepelného namáhání na území,</p>	<p>Irelevantní Interreg CE nebude financovat parkovací místa.</p>	<p>Irelevantní</p>
<p>Žádáme zpracovat Dokument o péči o dřeviny a Dokument místního územního systému ekologické stability podle 69 odst. a jejich začlenění jako součást závazné části dotčeného strategického dokumentu.</p>	<p>Není relevantní Připomínka jde do podrobností vzhledem k povaze IP. Zdá se, že připomínka je napsána pro jiný programovací proces.</p>	<p>Irelevantní</p>
<p>Žádáme přísné dodržování Zákona o ochraně zemědělské půdy č. 220/2004 Sb. Žádáme ověřit bonitu zabrané zemědělské půdy a poskytnout odůvodnění potřeby takového záboru.</p>	<p>Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínky do realizace IP a opatření pro monitorování.</p>	<p>Přijato Soulad projektových podporovaných aktivit s platnými legislativními a regulačními požadavky v konkrétní dané zemi (zemích) bude zajištěn začleněním tohoto tématu do smlouvy o dotaci a je kritériem způsobilosti, které bude uvedeno v programové příručce.</p>
<p>U tématu obnovy lesů požadujeme, aby se dokument zabýval povinným vytvářením nových oblastí lesů - parků - ve všech oblastech, které v krátkodobém horizontu „leží ladem“ - maximálně pět let. Máme na mysli neobdělávané pastviny a ornou půdu, nezastavěné oblasti v průmyslových oblastech, nezastavěné otevřené prostory v sídlech, nevyužité oblasti kolem vodních ploch a řek.</p>	<p>Částečně schváleno Připomínka jde do podrobností vzhledem k povaze IP. Podobné akce jsou však již zahrnuty v navrhovaných příkladech opatření na regeneraci a renaturalizaci ekosystémů (nejen lesů).</p>	<p>Zaznamenáno. Obnovou poškozených ekosystémů včetně lesů se již zabývá IP v SC 2.4.</p>
<p>Realizovat větrolamy na zemědělské půdě v podobě navrácení stromové vegetace a zmenšování - dělení - velkých ploch zemědělské půdy.</p>	<p>Částečně schváleno Připomínka je nadměrně podrobná k povaze IP, přesto nabízí potenciálně užitečný návrh k diskusi s úspěšnými žadateli příslušných projektů.</p>	<p>Zaznamenáno</p>
<p>V obecném popisu projektu se předpokládá „participativní řízení“, přičemž není zcela jasné, co ním zadavatel myslí. Můžeme jen konstatovat, že to znamená např. „Účast partnerů veřejné správy; z ekonomické a sociální oblasti; a subjektů zastupujících občanskou společnost, včetně partnerů v oblasti životního prostředí, nevládních organizací a subjektů odpovědných za prosazování rovnosti a nediskriminace.“ Tato</p>	<p>Zaznamenáno</p>	<p>Zaznamenáno</p>

opatření jsou však omezená a někteří vládní úředníci testují citlivost občanské společnosti i evropských a slovenských institucí na útoky na občanskou společnost.		
ZDS proto požaduje, aby rozhodnutí o strategickém dokumentu „Partnerská dohoda Slovenské republiky na roky 2021 - 2027“ obsahovalo závazná opatření, která I. zajistí celospolečenskou řízenou debatu o občanské společnosti, významu a činnosti environmentálních sdružení a výsledcích jejich činnosti, přičemž ZDS je jedním z legitimních představitelů této společenské debaty II. nastaví mechanismy pro aktivní a úzkou účast na řízení, jakož i kontrolu a informovanost s implementací Partnerské dohody Slovenské republiky, přičemž ZDS má zájem být jedním z takových sdružení, které se budou na těchto procesech podílet.	Neschváleno. Připomínka řeší jiný programovací proces („Partnerská dohoda Slovenské republiky na roky 2021 - 2027“)	Nepřijato.
S ohledem na výše uvedené žádáme o zohlednění připomínek z tohoto stanoviska a v souladu s §7 odst. 5 zákona č. 24/2006 Sb. a rozhodli jsme se posoudit strategický dokument „Interreg Central Europe Program 2021-2027“ podle tohoto zákona; v takovém případě vás žádáme, abyste přijali naše připomínky ve smyslu konečného stanoviska. V případě, že příslušný orgán i přes naši žádost vydá rozhodnutí z vyšetřovacího řízení o dalším neposuzování dopadů tohoto strategického dokumentu na životní prostředí podle zákona o EIA, žádáme o zahrnutí jednotlivých bodů našeho prohlášení do závazné součásti strategického dokumentu.	Zaznamenáno Návrh Interreg CE prošel řádným posouzením v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/42 / ES „SEA“ ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí a její transpozici v členských státech EU, na které se vztahuje Program Interreg CE. V souladu s článkem 9 této směrnice při přípravě konečného Programu Interreg CE a před jeho předložením k přijetí Evropskou komisí byla zohledněna zpráva o životním prostředí vypracovaná podle článku 5, stanoviska vyjádřená podle článku 6 a výsledky případných přeshraničních konzultací podle článku 7 (včetně komentářů ZDS).	Zaznamenáno
Slovensko		Hotovo
Slovensko nemá žádné připomínky	Zaznamenáno	Zaznamenáno
Připomínky ostatních zúčastněných stran		Reakce
Europa		
Obecné připomínky		
V regionu je zjevná potřeba zlepšit efektivitu řízení ve všech chráněných oblastech (pokud jde o kapacitu, komunikaci, plánování,	Zaznamenáno. Toto téma je již pokryto Programem Interreg CE	Zaznamenáno. Seznam příkladů podporovaných opatření je třeba chápat jako neúplný

monitorování, zapojení zúčastněných stran, financování), zvýšit ochranu povrchu a podpořit propojení (mezi lokalitami i přes hranice).	prostřednictvím SC 2.2., 2.4 a částečně SC 4.1.	- tj. navrhované intervence se neomezuje pouze na uvedené příkladné činnosti.
Program by měl přispět k podpoře rozvoje udržitelných potravinových řetězců, podpořit iniciativy k navracení zemědělských oblastí mezi krajinné prvky s vysokou rozmanitostí (s mezemi, rotačním nebo nerotačním ladem, živým plotem, neproduktivními stromy, terasovými zdmi a rybníky) a propagovat iniciativy na podporu a oceňování úlohy zemědělství pro udržitelné řízení krajiny.	Schváleno. Toto téma je již částečně pokryto Programem Interreg CE v rámci SC 2.4. Tým SEA doporučuje přidat do příkladů opatření odkaz na udržitelné zemědělství.	Přijato. V příkladech opatření byl do SC 2.4 zahrnut odkaz na udržitelné postupy environmentálního managementu, např. pro zemědělství. Seznam příkladů podporovaných opatření je třeba nicméně chápat jako neúplný - tj. navrhované intervence se neomezuje pouze na uvedené příkladné činnosti.
Podporovat v celém regionu iniciativy, které mohou posílit soudržnost a doplňkovost mezi prioritami rozvoje venkova a ochrany biodiverzity, upřednostňovat a odměňovat udržitelné zemědělské postupy, podporovat integrované řízení venkova a vytváření procesů partnerství mezi zemědělským odvětvím a odvětvím ochrany přírody se zvláštním odkazem na chráněné oblasti.	Odsouhlaseno Toto téma je již pokryto Programem Interreg CE v rámci SC 2.4. Tým SEA nicméně doporučuje zahrnout do bodu 2.4 výslovný odkaz na kulturní krajinu.	Přijato. V IP do SC 2.4 byl přidán odkaz na kulturní krajinu. Seznam příkladů podporovaných opatření je třeba chápat jako neúplný - tj. navrhované intervence se neomezuje pouze na uvedené příkladné činnosti.
Program CE by měl podporovat opatření pro rozvoj široce založených platforem na evropské, národní a regionální úrovni, která spojují zdravotnictví, životní prostředí a další odvětví za účelem diskuse, vývoje a prosazování přírodních řešení v politice a praxi.	Zaznamenáno Toto téma je již pokryto Programem Interreg CE v rámci SC 2.4.	Zaznamenáno. Seznam příkladů podporovaných opatření je třeba chápat jako neúplný - tj. navrhované intervence se neomezuje pouze na uvedené příkladné činnosti.
Program CE by měl také podporovat iniciativy zaměřené na maximalizaci potenciálu chráněných oblastí Evropy jako klíčového aktiva pro zlepšení veřejného zdraví a pohody prostřednictvím přístupu k přírodě, sportu a rekreace ve venkovním prostředí, což přispěje ke snížení nerovností v oblasti zdraví v celém regionu.	Schváleno. Tým SEA navrhuje začlenit připomínku do opatření týkajícího se ekosystémových služeb v rámci SC 2.4.	Přijato. Připomínka byla začleněna do příkladu opatření pro ekosystémové služby v rámci SC 2.4.
Program CE by měl rovněž zajistit, aby byla poskytnuta přiměřená podpora k využití a zužitkování stávajících osvědčených postupů, vycházející z výsledků předchozích projektů Interreg a dalších programů financovaných EU.	Zaznamenáno. Využívání osvědčených postupů je již součástí Programu Interreg CE.	Zaznamenáno. Využívání osvědčených postupů je již součástí Programu Interreg CE.
Další doporučení týkající se specifických cílů:		
Priorita 2 - Zelenější střední Evropa prostřednictvím spolupráce SC 2.2 Zvyšování odolnosti vůči změně klimatu ve střední Evropě. • Podporovat opatření pro obnovu stanovišť - upřednostňovat ekosystémy citlivé na klima a vliv uhlíku. • Podporovat propojení mezi chráněnými oblastmi, zajistit ekologickou kontinuitu přes hranice. • Podporovat iniciativy pro dlouhodobé, rozsáhlé a celostní územní plánování, které integruje ochranu a obnovu přírody a	Zaznamenáno Toto téma je již pokryto Programem Interreg CE v rámci SC 2.2.	Zaznamenáno. Seznam příkladů podporovaných opatření je třeba chápat jako neúplný - tj. navrhované intervence se neomezuje pouze na uvedené příkladné činnosti.

<p>přizpůsobení se změně klimatu a zmírňování jejího dopadu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podporovat iniciativy pro integraci plánování přizpůsobení se změně klimatu do širších plánů a strategií péče o krajinu, přičemž bude zdůrazněna role chráněných území. • Podporovat systematické analýzy - zohlednění posouzení zranitelnosti, nenahraditelnosti biologické rozmanitosti, zranitelnosti vůči změně klimatu, propojitelnosti, procesů a služeb ekosystémů. • Podporovat rozvoj specializovaných vzdělávacích iniciativ. 		
<p>SC 2.4 - Ochrana životního prostředí ve střední Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výslovně označit úlohu chráněných oblastí (včetně pobřežních, mořských a příměstských oblastí) společně s lokalitami Natura 2000 jako prioritní oblasti - jako cíl a příjemce. To jsou klíčoví hráči v řízení krajiny, při provádění strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti a při realizaci zelených infrastruktur. • Podporovat opatření na podporu udržitelného zemědělství pro zachování biologické rozmanitosti, včetně rozvoje inovativních modelů správy krajiny a iniciativ pro budování partnerství mezi chráněnými oblastmi, zemědělci a spotřebiteli. • Podporovat iniciativy povzbuzující - a odměňující - zemědělce a rybáře k začlenění opatření na ochranu přírody do svých postupů a inspirujících k rozvoji udržitelných potravinových řetězců a vysoce kvalitních produkcí. • Zdůraznit hodnoty a přínosy biologické rozmanitosti pro zdraví a podporovat iniciativy, které mohou podpořit spojení mezi zdravotnickým sektorem a sektorem ochrany přírody. Uznat a zvážit zde roli chráněných území (zejména příměstských parků). • Zahrnout opatření na podporu soužití mezi lidmi a divokou přírodou. Zejména s odkazem na soužití s velkými šelmami: budování kapacit, zvyšování povědomí, komunikace, zvládání konfliktů, preventivní opatření proti konfliktům. • Propagovat a podporovat iniciativy k vytvoření širokých platforem zahrnujících místní orgány, obce a orgány správy krajiny, aby podnikly kroky v oblasti přírody a biologické rozmanitosti v duchu Paktu starostů a primátorů pro klima. 	<p>Schváleno.</p> <p>Toto téma je již pokryto Programem Interreg CE v rámci SC 2.4. Tým SEA nicméně doporučuje konkrétně zahrnout odkaz na zdraví do SC 2.4.</p>	<p>Přijato.</p> <p>Specifický odkaz na zdraví byl zahrnut do SC 2.4.</p> <p>Seznam příkladů podporovaných opatření je třeba chápat jako neúplný - tj. navrhované intervence se neomezuji pouze na uvedené příkladné činnosti.</p>
<p>Priorita 4 - Lepší řízení spolupráce ve střední Evropě</p> <p>SC 4.1 Posílení správy pro integrovaný územní rozvoj ve střední Evropě</p>	<p>Zaznamenáno</p> <p>Program Interreg CE již uznává mládež jako jednu z cílových skupin pro SC 4.1. SC</p>	<p>Zaznamenáno.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Jsou nutná opatření a procesy na podporu zapojení mládeže do správy krajiny - zejména ve venkovských / horských oblastech. Mladí lidé jsou budoucností venkovských míst ve střední Evropě, a přesto se stále více stěhují do městských lokalit, což představuje riziko ztráty budoucích správců našeho přírodního dědictví, naší kulturní krajiny a biologické rozmanitosti, které jsou také naším domovem.	4.1 navíc jasně směřuje k „zvýšené účasti občanů na rozhodování a posílení občanské angažovanosti“.	
---	---	--